

REDOGÖRELSE FÖR RESULTATEN AV 1958 ÅRS TÄCK- DIKNINGSFÖRSÖK

FÖRSÖKSAVDELNINGEN

STENCILTRYCK NR 8

**INSTITUTIONEN FÖR LANTBRUKETS HYDROTEKNIK
UPPSALA 1959**

Institutionen för lantbrukets hydroteknik delger bl. a. i sin tidskrift *Grundförbättring* resultat från institutionens olika verksamhetsgrenar. Allt material blir emellertid inte föremål för tryckning. Undersökningsresultat av preliminär natur och annat material som av olika anledningar ej ges ut i tryck delges ofta i stencilerad form. Institutionen har ansett det lämpligt att redovisa dylikt material i form av en i fri följd utarbetad serie, benämnd stenciltryck. Serien finns endast tillgänglig på institutionen och kan i mån av tillgång erhållas därifrån.

Adress: Institutionen för lantbrukets hydroteknik, *Uppsala 7*

Stenciltryck

Nr	År	Titel och författare
1—12		Redogörelse för resultaten av täckdikningsförsöken åren 1951—1962

INLEDNING.

Denna redogörelse avser att till dem som medverkar i täckdikningsförsöksverksamheten eller sysslar med planläggning av täckdikning meddela resultaten av det gångna årets täckdikningsförsök inom i första hand vederbörandes verksamhetsområde. Den upptar därför en redovisning av enskilda försök.

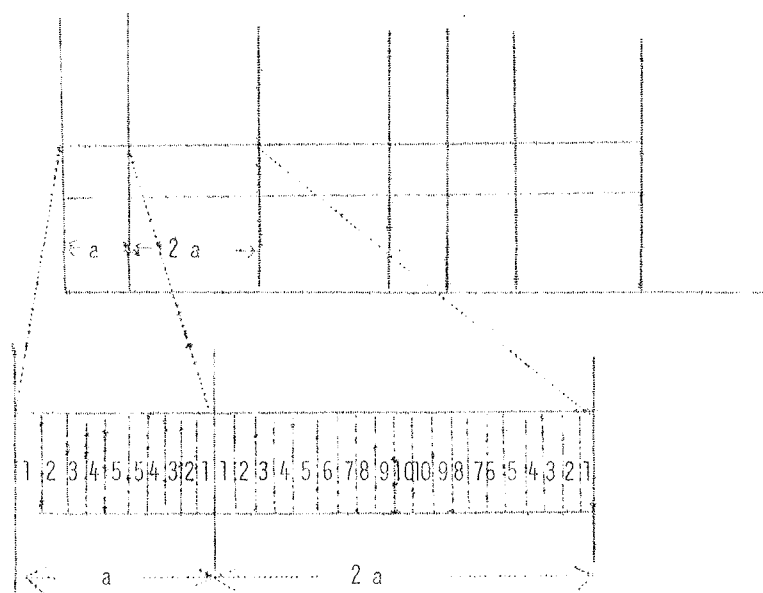
Under året har sammanlagt 90 försök skördats. Av dem har 69 st utgjorts av försök med olika dikesavstånd, 18 försök avser olika dikesdjup. I 3 försök har olika dikesavstånd kombinerats med olika såtider. Under året har 9 försöksplatser trädats och ytterligare 9 försök har av olika anledningar ej skördats.

Det stora flertalet av avståndsförsöken har skördats som bandförsök. Denna försöksmetodik innebär, att hela avståndet mellan dräneringsledningarna skördas i parceller parallella med diken på sätt som fig. 1 visar.

I den följande redogörelsen över resultaten av bandförsöken är parcell nummer 1 uttagen intill dike och de övriga parcellerna sedan i ordning ut till mittlinjen mellan diken. Man kan alltså av de skördevärden som anges se, huruvida den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringseffekten påverkat avkastningen. Kan man konstatera en skördedepression och denna uppgår till en viss storlek, bör det vara förmånligt att minska dikesavståndet. Föreligger det ej någon skördenedsättning, är man berättigad att draga den slutsatsen, att dikesavståndet detta år kunde varit större. Under antagande av en viss årskostnad för dikningen kan man med ledning av skördevärdena närmare beräkna vilket dikesavstånd som ur avkastningssynpunkt är erforderligt. Resultaten av de beräkningar som sålunda utförts anges i kommentarerna efter varje försök. Någon direkt jämförelse mellan skördens storlek vid de olika dikesavstånden gör man ej i bandförsöken.

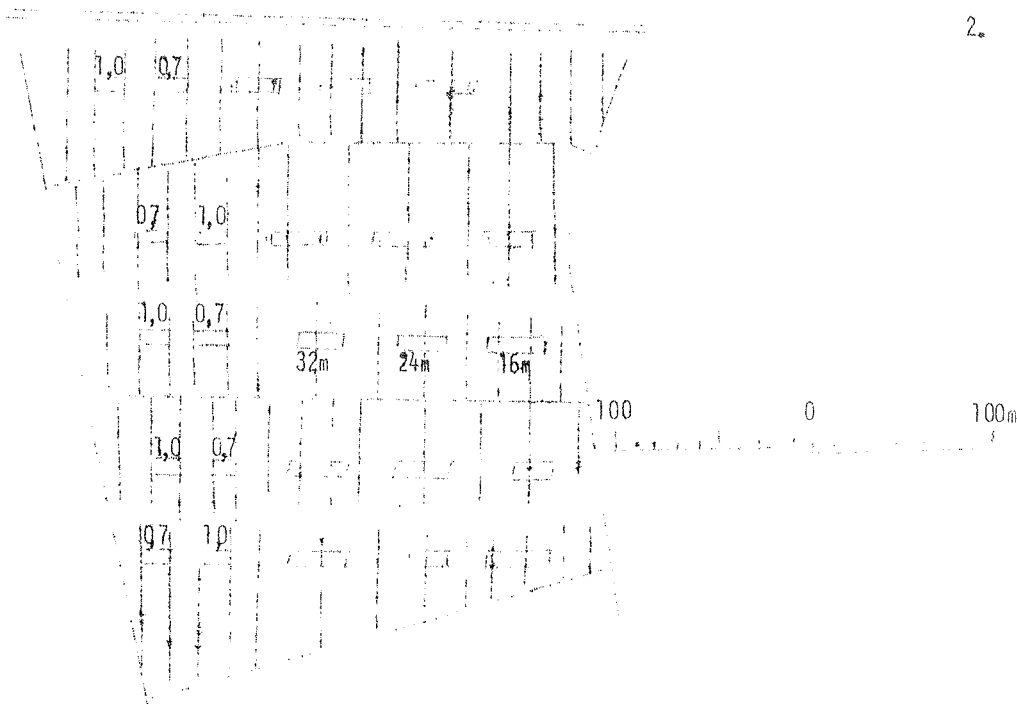
En del av de tidigast utlagda försöken skördas även enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över diken på sätt som fig. 2 visar. Skörden anger här ett medelvärde för hela dikesavståndet. Vid bedömning av försöksresultaten göres en direkt jämförelse av avkastningens storlek för de olika försöksleden.

Efter skörderesultaten med kommentarer följer för varje försök en redogörelse för utförda observationer över upptorkningen under vårperioden samt bärigheten särskilt i samband med skörd och höstplöjning. Dessa observationer får tillmätas stor betydelse, eftersom skördeutfallet ensam ej utgör tillräcklig grund för bedömning av erforderlig dräneringsintensitet. För varje försök lämnas därjämte en översikt av nederbördsförhållandena.

Figur 1

Försök upplagt för skörd enl. den nya försöksmetodiken, s.k. bandförsök. Parcellerna är lagda parallellt med diken, vilket framgår av detaljbilden under själva dikessystemet.

Figur 2

Täckdikningsförsök av större typ omfattande avståndsförsök och djupförsök. Försöket skördas enl. den äldre försöksmetodiken med parcellerna tvärs över dikena.

NEDERBÖRDEN UNDER ÅRET.

Nederbördens storlek och fördelning under året är av stor betydelse för de resultat som framkommer i dräneringsförsöken. Av den anledningen har för varje försök lämnats uppgifter om månadsnederbördens storlek under vegetationsåret. Dessutom finnes medelnederbörden angiven, vilket möjliggör ett studium av det aktuella årets avvikelser. Uppgifterna är hämtade från Sveriges Meteorologiska och Hydrologiska Instituts mätstationer. Beroende på stationstätheten och det lokala nederbörds klimatets variabilitet anger dessa siffror mer eller mindre väl de faktiska förhållandena på försöksplatserna.

Diagrammen på sidorna 3 och 4 är avsedda för en överblick i stort. De upptager 12 platser i landet och anger den summerade avvikelser från medelnederbörden. Medelnederbörden representeras av den vågräta linjen. Den brutna kurvan anger summerade över- och underskott i det aktuella årets nederbörd. Man får med ledning av densamma en god uppfattning om avvikelser i nederbördens fördelning. Summeringen är uppdelad i två perioder. Den första omfattar tiden den 1/4 57-31/3 58 och den andra tiden den 1/4-31/12 58. Uppdelningen på den 1 april har gjorts, därför att markens vattenmagasin vid denna tidpunkt i regel är fyllt. Snösmältningen har oftast ägt rum, men växtligheten har ännu ej kommit igång. Det är alltså ett lämpligt utgångsläge för att med hjälp av summerade över- resp. underskott i nederbörd bilda sig en uppfattning om markens vattenbalans.

Vegetationsperioden år 1957 räknat från den 1 april var till sin första del gynnsam med normal nederbörd. Under juli, augusti och september föll emellertid stora regnmängder, för stora delar av södra och mellersta Sverige dubbla till tredubbla den normala mängden. Marken var under långa perioder fylld med vatten med låg bärighet och mycket svåra skördeförhållanden som följde.

Tädd av höstsäd kunde ske endast i begränsad omfattning. Höstplöjningen blev på grund av markens ringa bärkraft fördröjd och hann i vissa områden ej slutföras.

Under de däröfter följande vintermånaderna särskilt februari, föll stora nederbörds mängder. Vinter och vårmånaderna var samtliga kallare än normalt. Mars var speciellt ogynnsam i temperaturhänseende. Den kyliga våren 1958 medförde att vårbruket blev 2-3 veckor försenat. Till detta bidrog i hög grad den ogynnsamma väderleken under maj månad. Mycket stora regnmängder föll då särskilt i Mälardalskapen. Sommaren var temperaturmässigt sett ganska normal. Särskilt anmärkningsvärt var dock det ringa antalet solskenstimmar, speciellt under augusti, som var den solfattigaste på åtminstone 30 år. Mycket regn föll under juli och första hälften av augusti. Alla de här nämnda förhållandena gav en sent utvecklad gröda. Marken var inom vissa områden praktiskt taget mättad med vatten under en stor del av sommaren och läget för skörden var utomordentligt kritiskt även med hänsyn till markens bärighet. Höstmånaderna september-november blev dock varmare än normalt och med en nederbörd som var normal eller något under normal.

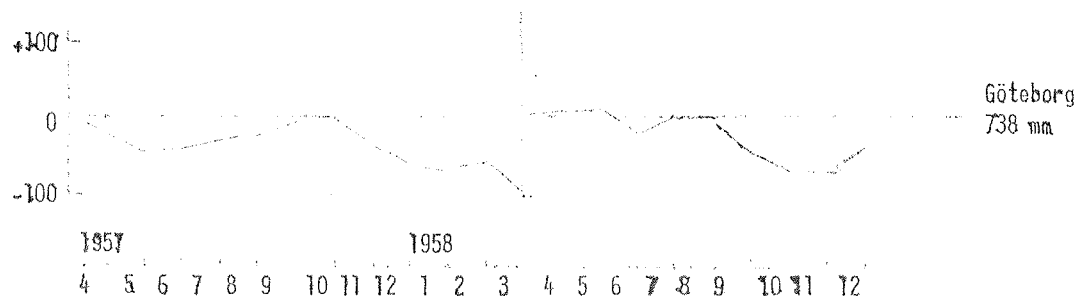
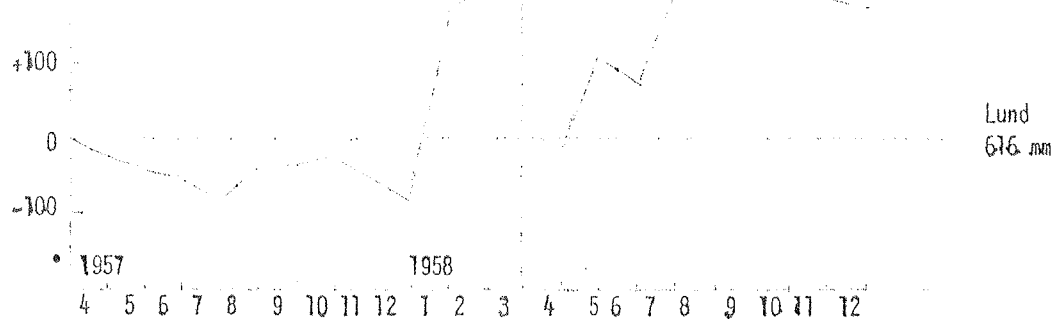
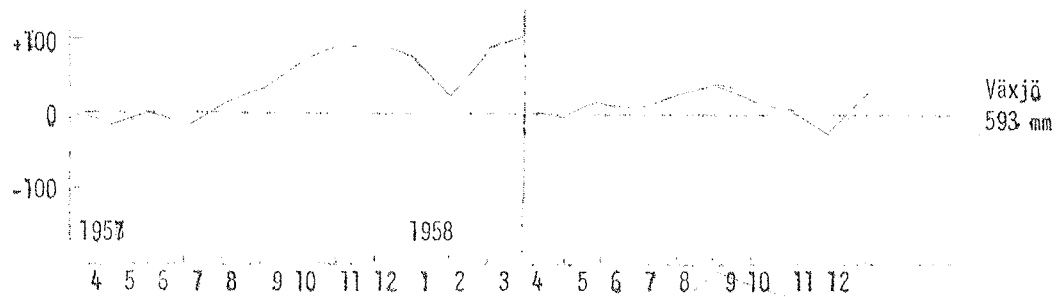
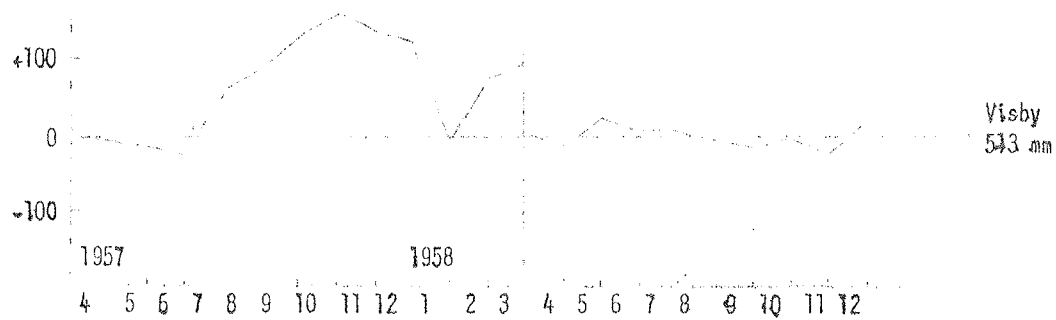
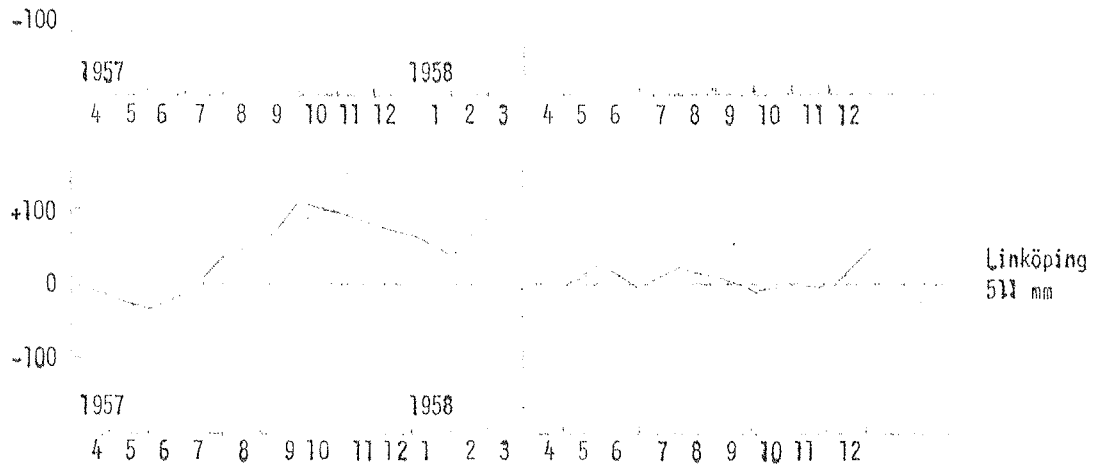
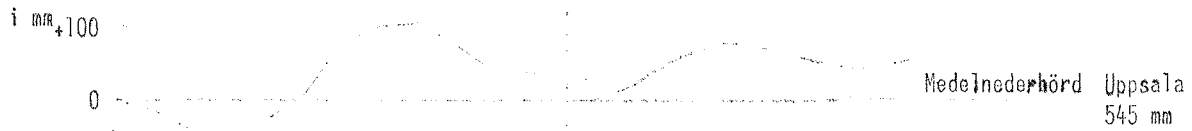
I det gynnsamma och varma höstvädret gick grödan till mognad och skördearbetet förflöpte med hänsyn till den långt lidna tiden tämligen tillfredsställande.

Såväl skördens storlek som kvalitet var dock starkt nedsatt av det ogynnsamma vädret under den egentliga vegetationsperioden.

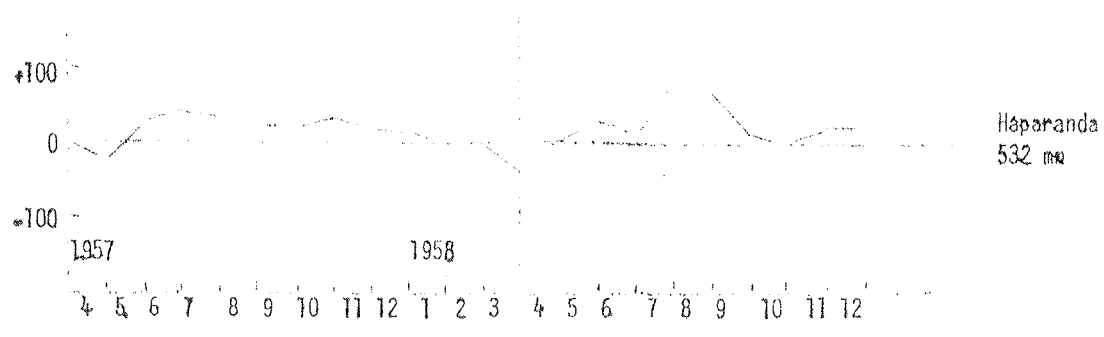
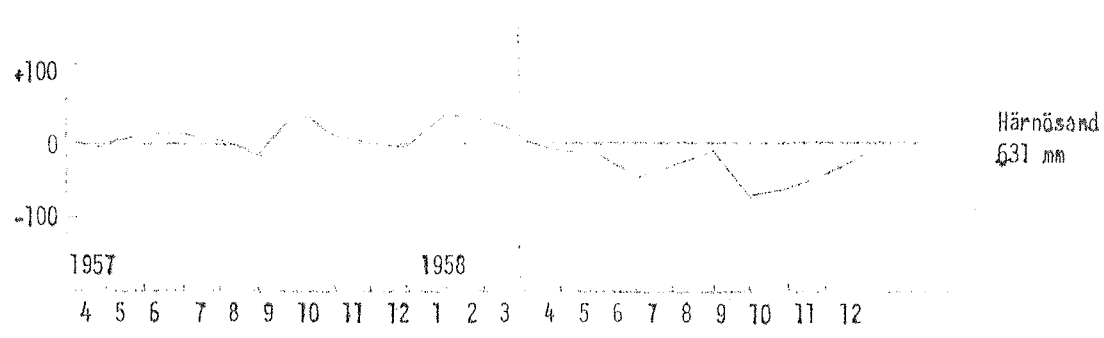
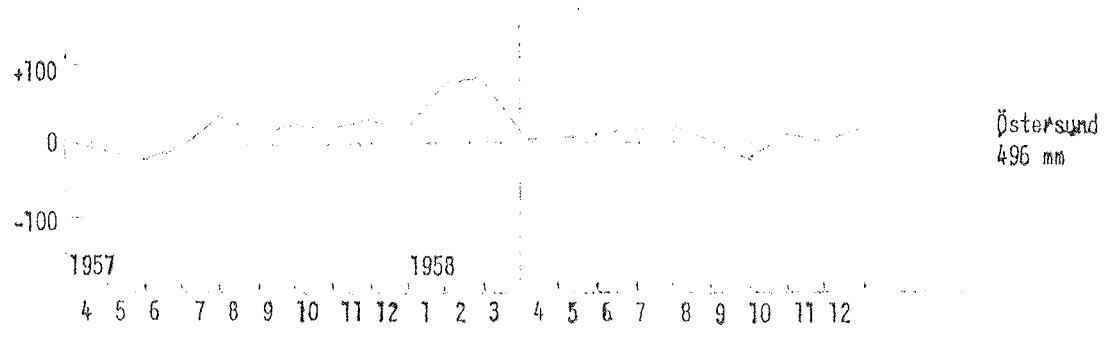
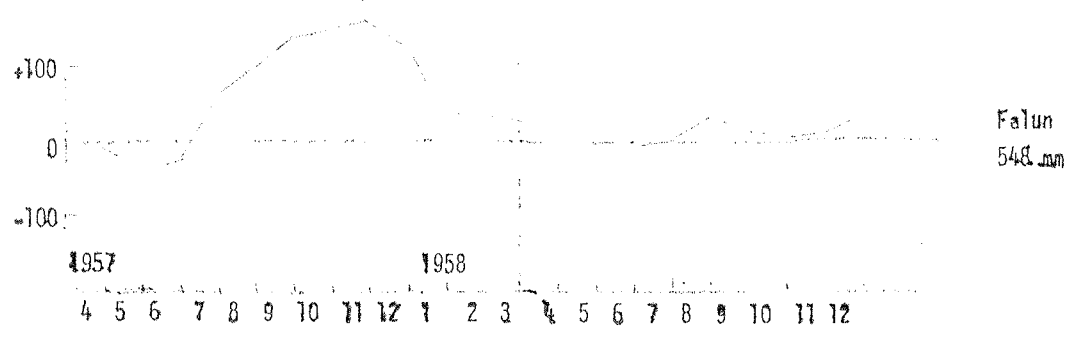
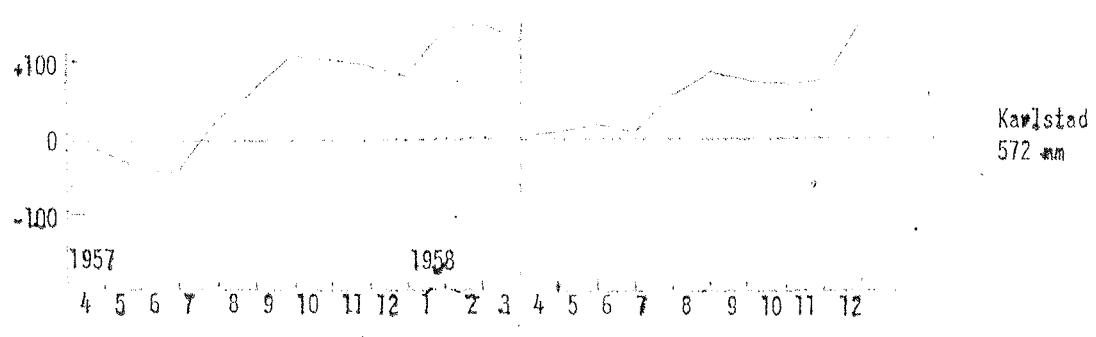
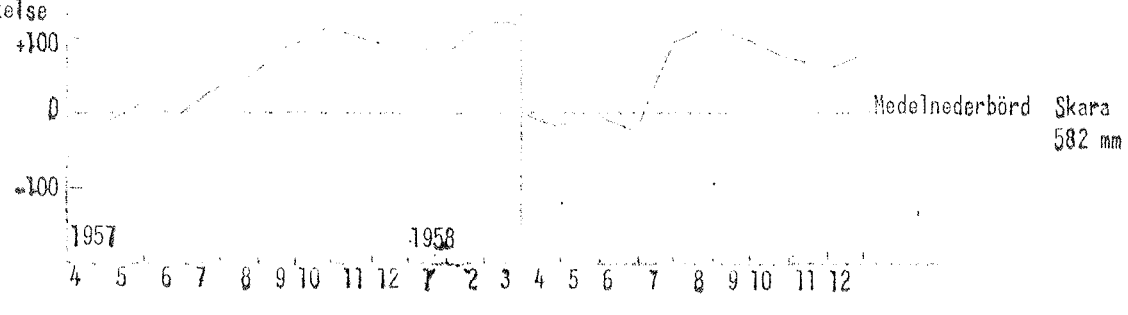
Nederbördsdiagram

3.

Summerad Diagrammen anger den summerade avvikelser från medelnederbörden för tiden den 1/4 1957-31/3 1958 samt avvikelser den 1/4 - 31/12 1958.

Summerad
avvikelse
i mm +100

RESULTAT AV ENSKILDA FÖRSÖK

Stockholms län

Krogsta. År 1958

Försöksvärd: Lantbr. Erik Lindström, Krogsta, Iingslunda

Matj.: Mullfattig styv lera

Alv: Styv lera

Gröda: Blandsäd

<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Avståndsförsök</u>			<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	11,4	100	1	11,2	100	1	11,2	100
2	11,5 + 0,1	101	2	12,3 + 1,1	110	2	12,3 + 1,1	110
3	12,2 + 0,8	107	3	11,1 - 0,1	99	3	11,1 - 0,1	99
4	11,0 - 0,4	96	4	11,7 + 0,5	104	4	11,7 + 0,5	104
5	10,9 - 0,5	96	5	12,6 + 1,4	113	5	12,6 + 1,4	113
$m_{diff} = 0,46 \text{ dt/ha}$			6	12,2 + 1,0	109	6	12,2 + 1,0	109
			7	13,0 + 1,8	116	7	13,0 + 1,8	116
			8	13,2 + 2,0	118	8	13,2 + 2,0	118
			9	12,0 + 0,8	107	9	12,0 + 0,8	107
			10	13,1 + 1,9	117	10	13,1 + 1,9	117
			$m_{diff} = 0,90 \text{ dt/ha}$					

Efter 1957 års tråda såddes höstveten som dock utvintrade, varför fältet värsåddes med blandsäd. På grund av rostangrepp blev avkastningen mycket låg.

Av resultaten framgår, att den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten icke påverkat avkastningens storlek. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena ange, ligga helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenedsättning mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	35	33	22	17	17	24	31	41	57	73	43	48	441
Årets nederbörd	41	72	30	23	42	42	83	54	92	67	27	45	618

Uppsala län

Gamla Uppsala Prästgård, År 1958

Försöksvärd: Lantbr. Tord Jacobsson, Prästgården, Gamla Uppsala

Matj.: Mullfattig lättnare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Korn

Avståndsförsök

Dikesavstånd 20 m			Dikesavstånd 40 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	34,1	100	1	33,6	100
2	33,7 - 0,4	99	2	33,0 - 0,6	98
3	33,6 - 0,5	99	3	33,4 - 0,2	99
4	33,0 - 1,1	97	4	33,2 - 0,4	99
5	34,7 + 0,6	102	5	33,1 - 0,5	99
$m_{diff} = 0,71 \text{ dt/ha}$			6	34,1 + 0,5	101
			7	33,6 ± 0,0	100
			8	32,6 - 1,0	97
			9	32,5 - 1,1	97
			10	32,4 - 1,2	96
			$m_{diff} = 0,85 \text{ dt/ha}$		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten har icke påverkat avkastningens storlek. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena ange, ligga helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenedsättning mellan diken, synes det större dikesavståndet detta är ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	38	41	30	23	24	30	39	52	67	74	50	48	576
Årets nederbörd	36	60	17	21	31	19	70	56	77	77	39	35	538

Håga, År 1958

Försöksvärd: Lantbr. Kurt Wässman, Håga gård, Biskopskulla

Matj.: Mullfattig styv lera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Vall II

Avståndsförsök

Dikesavstånd 18 m			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	25,7	100	1	23,0	100
2	26,6 + 0,9	104	2	24,6 + 1,6	107
3	25,5 - 0,2	99	3	22,2 - 0,8	97
4	23,6 - 2,1	92	4	21,1 - 1,9	92
5	24,6 - 1,1	96	5	22,0 - 1,0	96
$m_{diff} = 1,49 \text{ dt hö/ha}$			6	22,2 - 0,8	97
			7	24,8 + 1,8	108
			8	26,3 + 3,3	114
			9	25,0 + 2,0	109
			10	25,8 + 2,8	112
			$m_{diff} = 1,50 \text{ dt hö/ha}$		

Vallen var svag och ojämn. Något samband mellan variationen i vallbestånd (framförallt klöverbestånd) och dikenas belägenhet kunde ej spåras vid observationer på fältet.

Av de redovisade avkastningssiffrorna framgår, att det erhållits en mindre skördenedsättning mellan diken på 18 meters avståndet. Denna kan dock ej anges som statistiskt säker. 36 meters avståndet uppvisar däremot en signifikant högre avkastning mitt mellan diken. Någon jämn stegring från diket ut till mitten mellan diken är det emellertid ej fråga om.

De varandra något motsägande resultaten få ses mot bakgrund av vad som ovan anförts om ojämnheter i vallbeståndet. Som summering av resultaten från försöket kan sägas, att det större dikesavståndet detta år synes ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	35	37	22	16	19	30	41	49	72	79	48	50	498
Årets nederbörd	62	43	18	26	27	30	111	59	120	43	14	60	613

Lövstaholm. År 1958

Försöksvärd: Lantbr. J.E. Jönsson, Lövstaholm, Gamla Uppsala

Matj.: Något mullhaltig lättare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Havre

Dikesavstånd 20 m			Dikesavstånd 40 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	23,3	100	1	23,3	100
2	22,9 - 0,4	98	2	22,3 - 1,0	96
3	23,0 - 0,3	99	3	22,6 - 0,7	97
4	23,4 + 0,1	100	4	22,6 - 0,7	97
5	22,6 - 0,7	97	5	23,0 - 0,3	99
$m_{diff} = 0,46 \text{ dt/ha}$			6	22,5 - 0,8	97
			7	22,7 - 0,6	97
			8	22,8 - 0,5	98
			9	22,6 - 0,7	97
			10	22,3 - 1,0	96
			$m_{diff} = 0,41 \text{ dt/ha}$		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten har icke påverkat avkastningens storlek. De mindre utslag i olika viktningar som skördevärdena ange, ligga helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhöles någon skördenedsättning mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	39	41	30	23	24	30	33	52	67	74	50	46	516
Årets nederbörd	36	60	17	21	31	19	70	56	77	77	39	35	538

Narsta. År 1958

Försöksvärd: Lantbr. Lennart Vallgård, Vällskog, Uppsala

Matj.: Något mullhaltig mellanlera

Alv: Mellanlera - styv lera

Gröda: Korn

Avstånds- och djupförsök

1. Resultat enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

		Skörd dt/ha	Rel. tal		
Dikesavstånd	13,5 m	34,9	100	$m_{diff} = 1,07 \text{ dt/ha}$	
"	18,0 m	33,2 - 1,7	95		
"	27,0 m	33,6 - 1,3	96		
Dikesdjup	0,70 m	33,0	100	$m_{diff} = 0,87 \text{ dt/ha}$	
"	1,10 m	34,8 + 1,8	105		

2. Bandförsök

Dikesavstånd 13,5 m			Dikesavstånd 27 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	41,5	100	1	39,5	100
2	41,6 + 0,1	100	2	39,4 - 0,1	100
3	41,2 - 0,3	99	3	39,9 + 0,4	101
4	42,1 + 0,6	101	4	39,5 ± 0,0	100
5	41,9 + 0,4	101	5	38,9 - 0,6	98
$m_{diff} = 0,95 \text{ dt/ha}$			6	38,4 - 1,1	97
			7	38,1 - 1,4	96
			8	38,8 - 0,7	98
			9	38,2 - 1,3	97
			10	38,0 - 1,5	96
			$m_{diff} = 0,75 \text{ dt/ha}$		

Av resultaten enligt den äldre försöksmetodiken framgår, att 13,5 meters avståndet givit den högsta avkastningen. Några statistiskt säkra skillnader i skörd mellan de olika avstånden ha dock ej erhållits.

I fråga om dikesdjupets inverkan kan man konstatera, att det större djupet givit något högre skörd och att det erhållna utslaget får anges som signifikant.

Resultaten av bandförsöket visa, att den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten icke påverkat avkastningen, då det gäller 13,5 meters avståndet. På 27- meters avståndet har det framkommit en svag skördedepression. Det föreligger här tendens till statistiskt säkert utslag.

Som sammanfattning av resultaten från prövningen av olika dikesavstånd kan sägas, att 27 meters avståndet detta år synes ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan de prövade dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	41	45	35	27	28	33	42	52	65	76	50	51	545
Årets nederbörd	36	60	17	21	31	19	70	56	77	77	39	35	538

Södermanlands län

Edeby. År 1958

Försöksvärd: Lantmästare G.A. af Ekenstam, Edeby säteri, Strängnäs

Matj.: Mättlig mullhaltig styv lera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Vårvete

Avståndsförsök

Dikesavstånd 15 m			Dikesavstånd 30 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	20,5	100	1	21,3	100
2	19,6 - 0,9	96	2	20,7 - 0,6	97
3	19,0 - 1,5	93	3	20,4 - 0,9	96
4	18,8 - 1,7	92	4	20,1 - 1,2	94
5	17,6 - 2,9	86	5	19,7 - 1,6	92
$m_{diff} = 0,54 \text{ dt/ha}$			6	19,9 - 1,4	93
			7	19,6 - 1,7	92
			8	19,5 - 1,8	92
			9	20,1 - 1,2	94
			10	20,0 - 1,3	94
			$m_{diff} = 0,52 \text{ dt/ha}$		

Skördenedsättningar mellan dikena ha upphållits vid båda dikesavstånden. Utslagen äro statistiskt säkra. Den något högre avkastning som det mindre dikesavståndet givit i årets försök, torde emellertid endast motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framkommit under året.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	40	39	31	27	24	36	39	49	73	71	44	45	518
Årets nederbörd	34	65	12	29	22	27	95	48	51	77	13	59	532

Fiholm. År 1958

Försöksvärd: Löjtnant G. Barre, Fiholm, Jäderön

Matj.: Mättligt mullhaltig mycket styv lera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Vårvete

Djupförsök

Dikesdjupet vid parcell 1 är 1,15 meter. Det minskar därefter kontinuerligt till 0,5 meter vid parcell 8. I försöket ingår 5 upprepningar. Dikesavståndet är 10 m.

Parc. nr	Dikesdjup m	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	1,15 m	22,0	100
2		21,9 - 0,1	100
3		22,7 + 0,7	103
4		23,5 + 1,5	107
5		22,8 + 0,8	104
6		21,5 - 0,5	98
7		21,2 - 0,8	96
8	0,5 m	20,8 - 1,2	95

 $m_{diff} = 1,33 \text{ dt/ha}$

Det från 1,15 till 0,5 meter kontinuerligt avtagande dikesdjupet avtecknar sig ej i en motsvarande successiv förändring i skördevärdenas storlek. Den variation i avkastning som siffrorna ange, ligger helt inom felgränserna. Något samband mellan dikesdjupet och skördens storlek kan därför ej konstateras i årets försök.

Observationer: Upptorkningen gick långsammare inom försöksområdet jämfört med omkringliggande delar av fältet, där marken är mera genomsläpplig. Försöksrutan kom därför att bearbetas och besås något för tidigt ur upptorkningssynpunkt. Detta medförde att uppkomsten blev ojämn och skörden ganska låg. Några skillnader i upptorkning eller bärighet mellan olika dikesdjup har ej kunnat konstateras.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	40	39	31	27	24	36	39	49	73	71	44	45	518
Årets nederbörd	34	65	12	29	22	27	95	48	51	77	13	59	532

Humlekärr. År 1958

Försöksvärd: Jägmästare F. Sederholm, Ålberga gård.

Matj.: Måttligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Höstvete

Avståndsförsök

Dikesavstånd 15 m			Dikesavstånd 25 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	31,7	100	1	34,2	100
2	31,1 - 0,6	98	2	31,7 - 2,5	93
3	31,9 + 0,2	101	3	33,1 - 1,1	97
4	32,3 + 0,6	102	4	31,9 - 2,3	93
5	33,2 + 1,5	105	5	32,7 - 1,5	96
$m_{diff} = 1,14 \text{ dt/ha}$			6	33,5 - 0,7	98
			7	33,9 - 0,3	99
			8	31,9 - 2,3	93
			9	31,2 - 3,0	91
			10	31,3 - 2,9	92
			$m_{diff} = 1,44 \text{ dt/ha}$		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten har icke påverkat avkastningens storlek. De utslag i olika riktningar som skördevärdena ange ligga helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenedsättning mellan diken, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptäcktning eller bärighet ha ej framträtt under året.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	46	45	30	21	25	34	37	63	73	74	50	54	553
Årets nederbörd	51	92	16	59	20	49	96	30	84	97	21	91	706

Törsta. År 1958

Försöksvärd: Lantbr. Martin Johansson, Törsta, Jönåker

Matj.: Måttlig mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Väll II

Avståndsförsök

Dikesavstånd 14 m			Dikesavstånd 28 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	45,3	100	1	44,3	100
2	46,9 + 1,6	104	2	45,4 + 1,1	102
3	43,7 - 1,6	96	3	44,9 + 0,6	101
4	44,5 - 0,8	98	4	42,0 - 2,3	95
5	44,3 - 1,0	98	5	43,7 - 0,6	99
$m_{diff} = 2,24 \text{ dt hö/ha}$			6	46,0 + 1,7	104
			7	44,0 - 0,3	99
			8	47,2 + 2,9	107
			9	44,0 - 0,3	99
			10	48,6 + 4,3	110
			$m_{diff} = 3,45 \text{ dt hö/ha}$		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten har icke påverkat avkastningens storlek. De variationer som föreligger i skördevärdena, ligga helt inom felgränserna. Detta år synes därför det längre dikesavståndet ur avkastningssynpunkt ha givit tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader i upptäckning och bärighet mellan de båda försöksleden ha ej konstaterats.

<u>Nederbörd:</u>	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	44	43	30	22	27	34	35	52	70	71	45	54	527
Årets nederbörd	42	69	10	32	18	37	96	23	61	64	13	82	547

Östergötlands län

Fullerstad. År 1958

Försöksvärd: Lantbr. Birger Hålling, Fullerstad, Söderköping

Matj.: Måttligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Vall 11

Avståndsförsök

Dikesavstånd 15 m			Dikesavstånd 30 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	61,0	100	1	59,4	100
2	58,6 - 2,4	96	2	62,8 + 3,4	106
3	58,0 - 3,0	95	3	61,0 + 1,6	103
4	56,4 - 4,6	92	4	59,0 - 0,4	99
5	53,8 - 7,2	88	5	58,4 - 1,0	98
$m_{diff} = 2,77$ dt hö/ha			6	57,8 - 1,6	97
			7	60,8 + 2,4	102
			8	57,0 - 2,4	96
			9	56,6 - 2,8	95
			10	55,4 - 4,0	93
			$m_{diff} = 2,46$ dt hö/ha		

Mindre skördenedsättningar mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. Tendens till statistiskt säkra utslag föreligger. Den något högre avkastning som det mindre dikesavståndet synes ha givit i årets försök, torde emellertid endast motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Några skillnader i upptorkning mellan de prövade dikningarna kunde ej konstateras under våren. Sent på hösten var bärigheten något sämre vid det långa dikesavståndet.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	36	39	30	21	26	36	33	49	55	64	38	44	471
Årets nederbörd	50	68	14	59	14	35	87	47	98	80	26	63	635

Hageby. År 1958

Försöksvärd: Lantbr. Åke Almegård, Hageby, Fornåsa

Matj.: Måttligt mullhaltig lerig mo

Alv: Lerig mo

Gröda: Korn

Djupförsök

Dikesdjupet vid parcell 1 är 1,2 meter. Det minskar därefter koninuerligt till 0,5 meter vid parcell 8. I försöket ingår 4 upprepningar. Dikesavståndet är 20 m.

Parc. nr	Dikesdjup m	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	1,2 m	37,9	100
2		36,7 - 1,2	97
3		37,9 ± 0,0	100
4		37,7 - 0,2	99
5		37,4 - 0,5	99
6		37,7 - 0,2	99
7		37,2 - 0,7	98
8	0,5 m	37,0 - 0,9	98
$m_{diff} = 0,98$ dt/ha			

Det från 1,2 meter till 0,5 koninuerligt avtagande dikesdjupet avtecknar sig ej i en motsvarande successiv förändring i skördevärdenas storlek.

Den variation i avkastning som siffrorna ange, ligger helt inom felgränserna. Något samband mellan dikesdjupet och skördens storlek kan därför ej konstateras i årets försök.

Observationer: Några skillnader i upptorkning eller bärighet mellan områden dikade med olika dikesdjup ha ej konstaterats.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	40	38	28	20	24	34	40	64	59	64	40	50	501
Årets nederbörd	44	93	18	96	17	34	78	48	86	58	85	76	733

Ingelstad gård, År 1958

Försöksvärd: Lantbr. Bengt-Uno Westeson, Ingelstad gård, Kuddby

Matj.: Mättligt mullhaltig styv lera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Väll 11

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	64,4	100	1	63,5	100
2	60,5 - 3,9	94	2	60,7 - 2,8	96
3	60,2 - 4,2	93	3	58,7 - 4,8	92
4	59,2 - 5,2	92	4	56,4 - 7,1	89
5	59,2 - 5,2	92	5	55,0 - 7,7	88
$m_{diff} = 0,95$ dt hö/ha			6	55,7 - 7,8	88
			7	55,9 - 7,6	88
			8	57,0 - 6,5	90
			9	56,2 - 7,3	89
			10	57,2 - 6,3	90
			$m_{diff} = 1,49$ dt hö/ha		

Skördenedsättningar mellan dikena ha erhållits vid båda dikesavstånden. Utslagen äro statistiskt fullt säkra. Den något högre avkastning som det mindre dikesavståndet givit i årets försök, torde emellertid endast motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framkommit under året.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	36	39	30	21	26	36	33	49	55	64	38	44	471
Årets nederbörd	50	68	14	59	14	35	87	41	98	80	26	63	635

Stora Greby, År 1958

Försöksvärd: Lantmästare Bo Secher, Haddorp, Vikingstad

Matj.: Mättligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Höstvete

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	38,1	100	1	39,9	100
2	37,5 - 0,6	98	2	38,3 - 1,6	96
3	37,5 - 0,6	98	3	36,4 - 3,5	91
4	36,2 - 1,9	95	4	35,7 - 4,2	89
5	34,9 - 3,2	92	5	35,4 - 4,5	89
$m_{diff} = 1,34$ dt/ha			6	37,5 - 2,4	94
			7	37,6 - 2,3	94
			8	35,8 - 4,1	90
			9	38,0 - 1,9	95
			10	36,3 - 3,6	91
			$m_{diff} = 2,43$ dt/ha		

Skördenedsättningar mellan dikena ha erhållits vid båda dikesavstånden. För det mindre avståndet föreligger tendens till signifikant utslag. Det större avståndet uppvisar ett stort försöksfel, och den erhållna skörde depressionen kan ej anges som statistiskt säker.

Den något högre avkastning som det mindre dikesavståndet synes ha givit i årets försök, torde dock endast motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	41	39	29	21	24	35	38	60	63	68	44	50	512
Årets nederbörd	41	72	18	59	14	27	58	30	99	68	21	59	565

Vänge Södergård. År 1958

Försöksvärd: Arrendator Sture Karlsson, Rystads Handelsträdgård, St. Vänge Södergård, Linköping

Matj.: Måttligt mullhaltig styv lera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Vårvete

Avståndsförsök

<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Dikesavstånd 32 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	40,3	100	1	38,8	100
2	40,5 + 0,2	100	2	38,6 + 0,2	99
3	39,3 - 1,0	98	3	38,3 + 0,5	99
4	40,0 - 0,3	99	4	38,3 + 0,5	99
5	39,3 - 1,0	98	5	37,3 + 1,5	96
$m_{diff} = 0,77 \text{ dt/ha}$			6	37,6 + 1,2	97
			7	37,2 + 1,6	96
			8	36,9 + 1,9	95
			9	37,3 + 1,5	96
			10	36,9 + 1,9	95
			$m_{diff} = 0,71 \text{ dt/ha}$		

Mindre skördenedsättningar mellan dikena ha erhållits vid båda dikesavstånden. För det större avståndet föreligger tendens till statistiskt säkert utslag. Den något högre avkastning som ett mindre dikesavstånd synes ha givit i årets försök, torde endast motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Tidigt på våren kunde en viss försening i fråga om upptorkningen konstateras på de långa dikesavstånden. Samma blev förhållandet vid tiden för vårsådden på grund av starka regn vid denna tidpunkt. För övrigt ha inga skillnader i bärighet och upptorkning konstaterats.

<u>Nederbörd:</u>	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	41	39	29	21	24	35	38	60	63	68	44	50	512
Årets nederbörd	50	68	14	59	14	35	87	41	98	80	26	63	635

Västerby. År 1958

Försöksvärd: Arr. Bröderna Åberg, Västerby, Vikingstad

Matj.: Mullrik styv lera

Alv: Styv lera

Gröda: Vårvete

Avstånds- och djupförsök

1. Resultat enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

	Skörd dt/ha	Rel. tal	
Dikesavstånd 15 m	29,3	100	
" 20 m	28,1 - 1,2	96	
" 25 m	29,4 + 0,1	100	$m_{diff} = 1,49 \text{ dt/ha}$
Dikesdjup 0,75 m	27,5	100	
" 1,00 m	30,4 + 2,9	111	$m_{diff} = 1,21 \text{ dt/ha}$

2. Bandförsök

<u>Dikesavstånd 15 m</u>			<u>Dikesavstånd 20 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	38,0	100	1	39,6	100
2	35,3 - 2,7	93	2	37,9 - 1,7	96
3	36,2 - 1,8	95	3	39,2 - 0,4	99
4	36,6 - 1,4	96	4	38,4 - 1,2	97
5	36,1 - 1,9	95	5	39,0 - 0,6	98
$m_{diff} = 0,94 \text{ dt/ha}$			6	37,7 - 1,9	95
			7	37,4 - 2,2	94
			$m_{diff} = 0,97 \text{ dt/ha}$		

<u>Dikesavstånd 25 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	37,5	100
2	37,1 - 0,4	99
3	36,7 - 0,8	98
4	37,8 + 0,3	101
5	36,9 - 0,6	98
6	36,8 - 0,7	98
7	36,6 - 0,9	98
8	37,3 + 0,2	99
9	35,6 - 1,9	95
10	35,7 - 1,8	95

$m_{diff} = 0,85 \text{ dt/ha}$

Av resultaten enligt den äldre försöksmetodiken framgår, att 20- meters avståndet givit något lägre avkastning än övriga dikesavstånd. Utslaget ligger emellertid helt inom felgränserna och kan ej tillmätas någon betydelse.

I fråga om dikesdjupets inverkan på avkastningen kan man konstatera, att det större djupet givit en högre skörd. Utslaget kan anges som statistiskt säkert.

Enligt bandförsöket föreligger mindre skördenedsättningar mellan dikena på samtliga dikesavstånd. Dessa skördenedsättningar äro dock ej signifikanta.

Som sammanfattning av resultaten från bandförsöket kan sägas, att den något högre avkastning som de mindre dikesavstånden givit, icke motsvarar den ökade årskostnaden för denna dikning. Det största dikesavståndet synes därför detta år ha givit en med hänsyn till avkastningen tillräckligt god dränering.

Observationer: Några klart framträdande skillnader i upptorkning mellan olika dikesavstånd ha ej erhållits. Bärighetsförhållandena ha varit lika över hela försöket.

<u>Nederbörd:</u>	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	41	39	29	21	24	35	38	60	63	68	44	50	512
Årets nederbörd	41	72	18	59	14	27	58	30	99	68	21	59	566

Jönköpings län

Lidhult. År 1958

Försöksvärd: Lantbr. Carl O. Pettersson, Lidhult, Reftete

Jordart: Någorlunda humifierad vitmosstorv

Gröda: Vall II

Avståndsförsök

Försöket är upplagt enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över diken.

	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 12 m	53,7	100
" 18 m	58,6 + 4,9	109
" 24 m	55,4 + 1,7	103
$m_{diff} = 4,59$ dt hö/ha		

De skillnader i avkastning som de olika dikesavstånden upvisa, ligga helt inom felgränserna och kunna därför ej tillmätas någon betydelse.

Observationer: På våren kunde en något sämre upptorkning konstateras på 24-meters avstånden än på den tätare dikningen. Dessutom var bärigheten sämre på dessa glest dikade områden vid tiden för höskörden.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	73	65	56	39	39	53	52	61	79	96	70	76	759
Årets nederbörd	24	118	60	126	56	39	86	63	163	143	41	88	997

Åby. År 1958

Försöksvärd: Lantbr. Tore Bränalt, Åby, Torskinge

Gröda: Vall II

Avståndsförsök

Dikesavstånd 18 m				Dikesavstånd 36 m			
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal		Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	
1	63,4	100		1	65,9	100	
2	67,1 + 3,7	106		2	68,0 + 0,9	99	
3	65,7 + 2,3	104		3	68,9 + 3,0	105	
4	65,5 + 2,1	103		4	70,2 + 4,3	107	
5	68,4 + 5,0	108		5	70,7 + 4,8	107	
$m_{diff} = 2,29$ dt hö/ha				6	68,2 + 2,3	103	
				7	69,5 + 3,6	105	
				8	66,3 + 0,4	101	
				9	67,2 + 1,3	102	
				10	68,8 + 2,9	104	
				$m_{diff} = 2,32$ dt hö/ha			

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten har inte påverkat avkastningen. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena ange, ligga helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenedsättning mellan diken, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan de olika dikningarna i upptorkningen eller bärighet ha ej framträtt under året.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	71	65	57	35	35	45	49	64	73	96	53	60	708
Årets nederbörd	30	87	32	65	22	23	56	31	100	117	26	65	654

Kronobergs län

Persgård. År 1958

Försöksvärd: Lantbr. Sven Gustaf Hörberg, Persgård, Grimslov

Matj.: Sandig mulljord

Alv: Sandig grovmo

Gröda: Korn

Djupförsök

Dikesdjupet vid parcell 1 är 1,2 meter. Det minskar därefter kontinuerligt till 0,5 meter vid parcell 8. I försöket ingår fem upprepningar. Dikesavståndet är 20 meter.

Parc. nr	Dikesdjup m	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	1,2 m	30,8	100
2		31,0 + 0,2	101
3		30,7 - 0,1	100
4		28,8 - 2,0	94
5		30,1 - 0,7	98
6		29,4 - 1,4	95
7		28,8 - 2,0	94
8	0,5 m	31,5 + 0,7	102

 $m_{diff} = 2,29 \text{ dt/ha}$

Något samband mellan dikesdjupet och skördens storlek kan ej spåras i skörderesultaten. De utslag i olika riktningar som skördevärdena ange, ligga helt inom felgränserna.

Observationer: Några skillnader mellan den grunda och den djupa dikningen i fråga om upptorkning och bärighet ha ej konstaterats.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	52	45	36	25	25	40	46	58	67	80	49	54	577
Årets nederbörd	22	91	43	94	38	22	59	55	67	73	25	49	638

Hornsborg. År 1958

Försöksvärd: Lantmästare Fredrik Ekströmer, Hornsborgs gård, Hornsborg

Matj.: Lerig mulljord

Alv: Mo

Gröda: Havre

Avståndsförsök

Dikesavstånd 20 m			Dikesavstånd 40 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	28,3	100	1	25,6	100
2	27,1 - 1,2	96	2	26,9 + 1,3	105
3	26,9 - 1,4	95	3	25,5 - 0,1	100
4	29,7 + 1,4	105	4	26,1 + 0,5	102
5	29,7 + 1,4	105	5	26,0 + 0,4	102
			6	25,8 + 0,2	101
			7	23,8 - 1,8	93
			8	25,4 - 0,2	99
			9	25,6 + 0,0	100
			10	25,4 - 0,2	99

 $m_{diff} = 1,03 \text{ dt/ha}$ $m_{diff} = 1,14 \text{ dt/ha}$

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten har inte påverkat avkastningen. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena ange, ligga helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenedsättning mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan de provade dikesavstånden i upptorkning eller bärighet ha ej framkommit under året.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	79	74	64	43	45	53	56	71	87	103	63	74	812
Årets nederbörd	34	102	58	87	36	36	72	66	82	125	54	66	848

Ingelstads Lantmannaskola. År 1958
 Försöksvärd: Ingelstads Lantmannaskola, Ingelstad
 Matj.: Mycket mullrik mjälig finmo
 Alv: Finmo

Gröda: Vall III

Avståndsförsök

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	71,6	100	1	71,4	100
2	66,0 - 5,6	92	2	62,4 - 9,0	87
3	63,3 - 8,3	88	3	59,5 - 11,9	83
4	60,2 - 11,4	84	4	57,3 - 14,1	80
5	59,8 - 11,8	84	5	53,9 - 17,5	75
$m_{diff} = 1,53 \text{ dt hö/ha}$			6	51,8 - 19,6	73
			7	51,9 - 19,5	73
			8	51,8 - 19,6	73
			9	51,0 - 20,4	71
			10	50,2 - 21,2	70
			$m_{diff} = 2,09 \text{ dt hö/ha}$		

Skördedepressioner mellan dikena ha erhållits på båda dikesavstånden. Utslagen äro statistiskt fullt säkra. Ur avkastningssynpunkt är det mindre dikesavståndet att föredraga detta år.

Observationer: Vallen bestod nästan uteslutande av gräs. Någon skillnad i vallbeståndets sammansättning intill och mitt mellan dikena kunde ej iakttagas.

Uptorkningengick betydligt långsammare vid det större dikesavståndet. Några skillnader i bärighet mellan olika dikningar ha ej framträtt.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	56	49	39	29	29	41	43	59	62	83	48	55	593
Årets nederbörd	33	83	47	93	48	24	58	46	70	73	25	41	641

Ryssby Lantmannaskola. År 1958
 Försöksvärd: Ryssby Lantmannaskola, Ryssby
 Matj.: Mullrik sandig mo
 Alv: Sandig grovmo

Gröda: Havre

Avståndsförsök

Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	25,3	100
2	24,3 - 1,0	96
3	23,8 - 1,5	94
4	23,4 - 1,9	92
5	22,4 - 2,9	89
6	22,9 - 2,4	91
7	21,9 - 3,4	87
8	22,7 - 2,6	90
9	22,8 - 2,5	90
10	22,8 - 2,5	90
$m_{diff} = 1,11 \text{ dt/ha}$		

En viss skördenedsättning mellan dikena har erhållits. Tendens till statistiskt säkert utslag föreligger. Den något högre avkastning som ett mindre dikesavstånd skulle ha givit, hade emellertid endast motsvarat den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: En viss försening av uptorkningen inom mittområdet mellan dikena kunde iakttagas under våren. Bärighetsförhållandena ha varit goda.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	68	60	51	36	36	45	49	58	72	93	56	66	690
Årets nederbörd	26	122	81	94	22	79	35	40	127	120	31	40	751

Kalmar län

Ekerum, År 1958

Försöksvärd: Stiftelsen Ekerums gård, Högsrum

Jordart: Grovmo - mellansand

Gröda: Vall 11

Avståndsförsök

1. Resultat enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 20 m	51,9	100
" " 40 m	53,2 + 1,3	103
$m_{diff} = 3,53$ dt hö/ha		

2. Bandförsök

Dikesavstånd 20 m			Dikesavstånd 40 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	49,1	100	1	48,7	100
2	52,6 + 3,5	107	2	52,3 + 3,6	107
3	53,4 + 4,3	109	3	51,6 + 2,9	106
4	55,5 + 6,4	113	4	49,8 + 1,1	102
5	55,1 + 6,0	112	5	48,6 - 0,1	100
$m_{diff} = 2,95$ dt hö/ha			6	51,0 + 2,3	105
			7	50,4 + 1,7	103
			8	53,3 + 4,6	109
			9	54,1 + 5,4	111
			10	50,2 + 1,5	103
			$m_{diff} = 3,62$ dt hö/ha		

Av resultaten enligt den äldre försöksmetodiken framgår, att det större dikesavståndet givit något högre skörd. Utslaget ligger emellertid helt inom folgränserna och kan ej tillmätas någon betydelse.

Bandförsöket uppvisar ej några skördenedsättningar mellan dikena. Avkastningen synes i stället stiga något mot mittområdet mellan dikena. De erhållna utslagen äro dock ej signifikanta.

Som sammanfattning kan sägas, att det större dikesavståndet synes ha givit en tillräckligt god dränering detta år.

Observationer: Vallbeståndet bestod av ca 10% klöver och 90% gräs. Någon skillnad i sammansättningen på olika avstånd från dikena kunde ej iakttagas.

Några olikheter i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	52	47	32	28	31	36	35	41	50	65	48	45	510
Årets nederbörd	52	56	33	85	30	26	67	39	67	66	47	34	602

Valstad, År 1958

Försöksvärd: Kalmar läns norra landsting

Matj.: Måttligt mullhaltig styv lera

Ålv: Mycket styv lera

Gröda: Vall 1

Avståndsförsök

Dikesavstånd 18 m			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	77,2	100	1	81,7	100
2	83,0 + 5,8	108	2	85,5 + 3,8	105
3	83,2 + 6,0	108	3	80,5 - 1,2	99
4	85,1 + 7,9	110	4	82,7 + 1,0	101
5	77,9 + 0,7	101	5	83,0 + 1,3	102
$m_{diff} = 4,10$ dt hö/ha			6	78,6 - 3,1	96
			7	73,9 - 7,8	90
			8	70,3 - 11,4	86
			9	69,2 - 12,5	85
			10	66,8 - 14,9	82
			$m_{diff} = 4,56$ dt hö/ha		

Vallen var skadad genom isbränna. De erhållna skördevärdena äro på grund därav ojämna. Något klart samband mellan avkastningens storlek och dikenas belägenhet kan sålunda ej konstateras vid studiet av de primära parcellskördarnas storlek. Av den anledningen kunna de ovan redovisade medeltalsvärdena ej läggas till grund för något närmare uttalande om dikesavståndets inverkan på avkastningen detta år.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet framträdde ej vid skörden. Observationer från vårperioden saknas.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	51	57	36	27	31	42	35	52	59	76	43	58	567
Årets nederbörd	48	120	23	100	41	63	61	28	98	102	35	65	784

Vindö. År 1958

Försöksvärd: Godsägare Carl Malmberg, Vindö, Valdemarsvik

Matj.: Mycket mullrik styv lera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Vall 1

Avståndsförsök

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	51,3	100	1	50,3	100
2	44,7 - 6,6	87	2	43,8 - 6,5	87
3	44,1 - 7,2	86	3	42,1 - 8,2	84
4	43,6 - 7,7	85	4	44,0 - 6,3	87
5	43,4 - 7,9	85	5	43,2 - 7,8	86
m _{diff} = 2,32 dt hö/ha			6	44,6 - 5,7	89
			7	46,8 - 3,5	93
			8	49,3 - 1,0	98
			9	49,0 - 1,3	97
			10	47,9 - 2,4	95
			m _{diff} = 3,76 dt hö/ha		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten har inte påverkat avkastningen i mera betydande grad. Det är i huvudsak parcellen intill diket som skiljer sig signifikant från de övriga. Det större dikesavståndet synes i år ha givit en ur avkastningssynpunkt tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan de olika dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under hösten. Observationer från vårperioden saknas.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	51	57	36	27	31	42	35	52	59	76	43	58	567
Årets nederbörd	48	120	23	100	41	63	61	28	98	102	35	65	784

Gotlands län

Lövsta. År 1958

Försöksvärd: Gotlands läns lantmannaskola, Lövsta, Gotlands Karby

Matj.: Mättligt mullhaltig sandig moränlättilera

Alv: Mjög moränlättilera

Gröda: Korn

Avståndsförsök

Dikesavstånd 18 m			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	37,0	100	1	34,4	100
2	35,6 - 1,4	96	2	35,5 + 1,1	103
3	34,5 - 2,5	93	3	33,6 - 0,8	98
4	34,8 - 2,2	94	4	34,2 + 0,2	99
5	35,1 - 1,9	95	5	35,4 + 1,0	103
$m_{diff} = 1,45 \text{ dt/ha}$			6	33,5 - 0,9	97
			7	34,6 + 0,2	101
			8	34,7 + 0,3	101
			9	32,2 - 2,2	94
			10	32,3 - 2,1	94
			$m_{diff} = 1,25 \text{ dt/ha}$		

Mindre skördenedsättningar mellan dikena ha erhållits på båda dikesavstånden. För det större avståndet föreligger tendens till statistiskt säkert utslag. Den något högre avkastning, som det mindre dikesavståndet synes ha givit, motsvarar dock ej den högre årskostnaden för denna dikning. Det större dikesavståndet kan därför med hänsyn till avkastningen detta år sägas ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan de olika dikningarna i fråga om upptorkning eller bärighet ha icke framträtt under året.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	59	50	37	27	27	33	28	39	53	74	47	52	526
Årets nederbörd	31	110	30	91	36	40	59	25	43	44	10	47	565

Blekinge län

Hammarby, År 1958

Försöksvärd: Lantbr. Fredrik Svensson, Hammarby, Jämjöslätt

Matj.: Måttligt mullhaltig lerig mo

Alv: Svagt lerig mo

Gröda: Korn

Avståndsförsök

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	39,7	100	1	43,5	100
2	39,6 - 0,1	100	2	45,2 + 1,7	104
3	39,5 - 0,2	99	3	44,1 + 0,6	101
4	40,7 + 1,0	103	4	45,0 + 1,5	103
5	40,2 + 0,5	101	5	45,1 + 1,6	104
$m_{diff} = 0,97 \text{ dt/ha}$			6	42,7 - 0,8	98
			7	45,1 + 1,6	104
			8	44,4 + 0,9	102
			9	45,0 + 1,5	103
			10	44,7 + 1,2	103
			$m_{diff} = 1,09 \text{ dt/ha}$		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten har icke påverkat avkastningen. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena ange, ligga helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenedsättning mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan de olika dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	43	37	30	23	23	33	31	33	53	54	45	34	439
Årets nederbörd	47	83	42	80	41	24	44	32	48	58	20	58	577

Kristianstads län

Åsås. År 1958

Försöksvärd: Lantbr. Gunnar Persson, Åsås prästgård, Spannarv.

Matj.: Mullfattig, moig sand

Ålv: Moig sand

Gröda: Höstråg

Avståndsförsök

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	33,6	100	1	34,1	100
2	34,5 + 0,9	103	2	36,7 + 2,6	108
3	33,3 - 0,3	99	3	33,5 - 0,6	98
4	34,5 + 0,9	103	4	35,0 + 0,9	103
5	34,9 + 1,3	104	5	33,5 - 0,6	98
$m_{diff} = 1,54 \text{ dt/ha}$			6	33,1 - 0,4	99
			7	32,7 - 0,4	96
			8	32,6 - 0,5	96
			9	33,3 - 0,8	98
			10	35,1 + 2,0	105
			$m_{diff} = 2,15 \text{ dt/ha}$		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten har icke påverkat avkastningen. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena ange, ligga helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon sködenedsättning mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta år yr avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan de olika dikningarna i upptäckning eller bärighet ha ej funnits under året.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	62	62	54	38	36	47	43	67	72	93	59	65	698
Årets nederbörd	28	102	44	82	30	51	52	41	90	106	36	52	714

Spannarv. År 1958

Försöksvärd: Lantbr. Nils Andreasson, Spannarv, Åstorp

Matj.: Något mullfattig styv lera

Ålv: Styv lera

Gröda: Sockerbeter

Avståndsförsök

Dikesavstånd 10 m			Dikesavstånd 30 m med tubulering		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	414,4	100	1	421,3	100
2	403,4 - 11,0	97	2	428,5 + 7,2	102
3	385,5 - 28,9	93	3	406,4 - 14,9	96
$m_{diff} = 25,55 \text{ dt/ha}$			4	412,6 - 8,7	98
			5	417,5 - 3,8	99
			6	408,5 - 12,8	97
			7	389,2 - 32,1	92
			8	409,2 - 12,1	97
			9	404,4 - 16,9	96
			$m_{diff} = 15,26 \text{ dt/ha}$		

På det korta dikesavståndet föreligger en sködenedsättning mellan dikena, som är statistiskt säkra. Även på det långa dikesavståndet som här är tubulerat, föreligger det en viss skördedepression. Den senare kan dock icke anges som signifikant. Med de utslag som erhållits i årets försök, skulle ett dikesavstånd av ca 10 meter vara erforderligt om dikningen skall utföras på vanligt sätt. En kombination av täckdikning med långa dikesavstånd och tubulering synes emellertid på denna jord ha goda möjligheter att hävda sig.

Observationer: Några skillnader mellan de olika dikningarna i upptorkning eller bärlighet ha ej framträtt under året.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	66	66	55	40	38	48	50	59	83	106	67	63	741
Årets nederbörd	28	102	44	82	30	51	52	41	90	106	36	52	714

Övragård, År 1958

Försöksvärd: Fru Lia Brunnström, Övragård, Skälderviken

Matj.: Måttligt mullhaltig styv lera

Alv: Styv lera

Gröda: Vårvete

Avståndsförsök

Försöket upplagt enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 10 m	29,9	100
" " 30 m med tubulering tvärs över dikena	28,2 - 1,7	94
Standikning	29,0 - 0,9	97
"diff = 1,30 dt/ha		

Av resultaten framgår att 10 meters dikningen givit den högsta avkastningen. De erhållna utslagen ligga emellertid helt inom felgränserna och få därför icke tillmätas någon större betydelse.

Observationer: Vid tiden för vårbrukets början visade de standikade områdena sämre upptorkning och bärlighet än övriga försöksled. Någon egentlig försening av vårbruket medförde dock icke detta. Några olikheter i bärlighet under hösten framträdde ej.

Djupförsök

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesdjup 0,70 m	28,2	100
" " 1,10 m	28,4 + 0,2	101
"diff = 1,55 dt/ha		

Någon skillnad i avkastning mellan olika dikesdjup har ej erhållits i årets försök.

Observationer: Några olikheter i upptorkning eller bärlighet ha ej framträtt i djupförsöket.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	58	53	44	35	30	40	40	54	85	105	62	66	672
Årets nederbörd	31	86	43	95	18	37	58	36	95	112	20	74	705

*) Detta försöksmoment består av 0,6 ha (100x60 m) stora områden avgränsade av dräneringsledningarna och för övrigt odikade.

Malmöhus län

Bullstofta, År 1958

Försöksvärd: Lantbrukare Erland Jeppsson, Bullstofta gård, Ekeby

Matj.: Mullrik moränmo

Alv: Moränmo

Gröda: Vårvete

Avståndsförsök

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	19,8	100	1	19,3	100
2	22,0 + 2,2	111	2	20,1 + 0,8	104
3	22,2 + 2,4	112	3	21,1 + 1,8	109
4	21,9 + 2,1	111	4	21,5 + 2,2	111
5	21,7 + 1,9	110	5	20,9 + 1,6	108
$m_{diff} = 0,94 \text{ dt/ha}$			6	20,7 + 1,4	107
			7	22,1 + 2,8	115
			8	22,1 + 2,8	115
			9	21,2 + 1,9	110
			10	22,4 + 3,1	116
			$m_{diff} = 0,91 \text{ dt/ha}$		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringseffekten har icke tagit sig uttryck i en minskning av avkastningen inom mittområdena mellan dikena. Skörden är i stället lägre invid dikena. Detta torde ha orsakats av störningar i marken i samband med dikningen med uppgrävning av mindre värdefull alv etc.

Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenedsättning mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Tidigt på våren kunde en viss försening i upptorkning konstateras på de långa dikesavstånden. Skillnaden hade dock utjämnats vid tiden för vårsådden. Likaså märktes något sämre bärighet på de långa avstånden vid höstplöjningen utan att detta innebar några olägenheter. I övrigt har inga skillnader framträtt.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	65	62	55	37	35	44	47	59	77	94	59	65	699
Årets nederbörd	32	68	43	106	23	56	48	20	115	92	50	46	699

Lönhult, År 1958

Försöksvärd: AB W. Weibull, Landskrona

Matj.: Mättligt mullhaltig styv moränlera

Alv: Mycket styv moränlera

Gröda: Korn

Avståndsförsök

Dikesavstånd 10 m			Dikesavstånd 20 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	31,3	100	1	28,2	100
2	29,5 - 1,8	94	2	27,8 - 0,4	99
3	30,6 - 0,7	98	3	27,6 - 0,6	98
$m_{diff} = 1,28 \text{ dt/ha}$			4	29,8 + 1,6	106
			5	30,0 + 1,8	106
			6	29,6 + 1,4	105
			$m_{diff} = 1,50 \text{ dt/ha}$		

Då fältet var nydiket och genomsläppligheten över dikena hög, var dräneringseffekten tillfredsställande. Denna tycks dock ha avtagit i takt med sättningen i återfyllningsmaterialet. Upptorkningen på våren är därför nu otillfredsställande och likaså bärigheten på hösten. Detta gäller såväl 10 meters som 20 meters avstånden, även om förhållandena äro något bättre på 10 meters dikningen. Den svaga dräneringseffekten, som emellertid inte kunnat registreras i avkastningssiffrorna, beror tydligen på markens låga genomsläpplighet såväl i den orörda alven som i återfyllningen mitt över dikena. Ur försöksresultatet får man därför i detta fall inte dra den slutsatsen, att 20 meters dikning skulle ha varit tillräcklig.

Observationer: Upptorkningen på våren och bärigheten på hösten var mycket otillfredsställande, speciellt på de långa dikesavstånden men även på 10 meters dikningen. Vårsådden var detta år minst 10 dagar försenad jämfört med omkringliggande fält där dräneringen fungerade effektivt.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	52	53	40	31	32	38	39	50	63	83	51	58	590
Årets nederbörd	23	63	40	86	34	53	57	34	122	138	30	42	722

Hybo gård. År 1958

Försöksvärd: Godsägare Gösta Hofvendahl, Hybo gård, Mjöhult

Matj.: Något mullhaltig lerig sand

Alv: Svagt lerig sand

Gröda: Sockerbeter

Avståndsförsök

Dikesavstånd 12 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	371,3	100
2	374,4 + 3,1	101
3	374,4 + 3,1	101
4	374,9 + 3,6	101
5	359,4 - 12,9	97

m_{diff} = 11,45 dt/ha

Någon skördenedsättning mellan dikena har ej erhållits. Detta tyder på att även ett något större dikesavstånd än 12 meter med hänsyn till avkastningen detta år skulle ha givit en tillräckligt god dränering.

<u>Nederbörd:</u>	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	55	55	45	33	29	41	43	58	76	83	55	62	635
Årets nederbörd	23	63	40	86	34	53	57	34	122	138	30	42	722

Rosendals gård. År 1958

Försöksvärd: Friherre Gerard Bennet, Rosendals gods, Mörarp

Matj.: Måttligt mullhaltig styv lera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Havre

Djupförsök

Dikesdjupet vid parcell 1 är 1,2 meter. Det minskar därefter kontinuerligt till 0,5 meter vid parcell 8. I försöket ingår fem upprepningar. Dikesavstånd 10 meter.

Parc. nr	Dikesdjup m	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	1,2	29,8	100
2		29,0 - 0,8	97
3		28,2 - 1,6	95
4		28,1 - 1,7	94
5		27,7 - 2,1	93
6		28,9 - 0,9	97
7		28,0 - 1,8	94
8	0,5	28,2 - 1,6	95

m_{diff} = 1,03 dt/ha

Den djupare dikningen har givit något högre skörd. Avkastningsskillnaden mellan den djupaste och den grundaste dikningen rör sig om ca 1,5 dt/ha. Tendens till statistiskt säkert utslag föreligger.

Observationer: Några skillnader i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	55	55	45	33	29	41	43	58	76	83	55	62	635
Årets nederbörd	23	63	40	86	34	53	57	34	122	138	30	42	722

Svenstorp. År 1958

Försöksvärd: Fränerre Th. G. Gyllenkrok, Björnstorp

Matj.: Mullfattig sandig moränlättilera

Alv: Lättare morän mellanlera

Gröda: Möstvet

Avståndsförsök

<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Dikesavstånd 32 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	54,1	100	1	52,0	100
2	52,5 - 1,6	97	2	52,8 + 0,8	102
3	51,6 - 2,5	95	3	52,0 + 0,0	100
4	53,7 - 0,4	99	4	54,9 + 2,9	106
5	52,8 - 1,3	98	5	53,4 + 1,4	103
$m_{diff} = 2,11 \text{ dt/ha}$			6	53,5 + 1,5	103
			7	54,8 + 2,8	105
			8	55,5 + 3,5	107
			9	53,5 + 1,5	103
			10	52,4 + 0,4	101
			$m_{diff} = 2,03 \text{ dt/ha}$		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringseffekten har icke påverkat avkastningen. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena ange, ligga helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenedsättning mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	59	55	45	36	32	41	40	56	68	77	50	57	616
Årets nederbörd	37	64	36	67	28	38	66	21	85	101	37	41	621

Säbyholm. År 1958

Försöksvärd: Svenska Sockerfabriksaktiebolaget, Säbyholms gård, Landskrona

Matj.: Mättligt mullhaltig lättare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Vall 1

Avståndsförsök

I. Resultat enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 12 m	19,0	100
" 16 m	18,8 - 0,2	99
" 24 m	16,5 - 2,5	87
$m_{diff} = 2,86 \text{ dt hö/ha}$		

II. Bandförsök

<u>Dikesavstånd 12 m</u>			<u>Dikesavstånd 16 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	17,8	100	1	19,3	100
2	16,9 - 0,9	95	2	16,2 - 3,1	84
3	16,0 - 1,8	90	3	13,6 - 5,7	70
$m_{diff} = 1,25 \text{ dt hö/ha}$			4	15,4 - 3,9	80
			$m_{diff} = 1,36 \text{ dt hö/ha}$		

<u>Dikesavstånd 24 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	16,3	100
2	14,4 - 1,9	88
3	14,1 - 2,2	87
4	14,0 - 2,3	86
5	14,4 - 1,9	88
6	14,6 - 1,7	90
$m_{diff} = 1,82 \text{ dt hö/ha}$		

Vallen var mycket svag och även ojämn. I bandförsöket har på alla tre dikesavstånden erhållits skördenedsättningar mellan dikena. Variationerna ligga dock inom felgränserna, utom för 16-meters avståndet där skördepressionen kan anges som statistiskt säker. Resultaten som erhållits med den äldre försöksmetodiken, visa samma tendens men utslagen äro små och ligga helt inom felgränserna. Den något högre avkastning som ett mindre dikesavstånd synes ha givit i årets försök, torde inte motsvara den ökade kostnaden för denna dikning. Detta år synes därför det längsta dikesavståndet (24 m) ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader i bärighet eller upptorkning ha ej konstaterats detta år.

Djupförsök

Försöket utlagt enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs öfver dikena.

	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
Dikesdjup 0,8 m	23,8	100
" 1,2 m	26,7 + 2,9	112
m _{diff} = 3,53 dt hö/ha		

Försöksfelet har blivit stort i den svaga och ojämn vällen. Det utslag till den djupare dikningens förmån som erhållits i försöket, kommer därför att helt ligga inom felgränserna.

Observationer: Några skillnader i bärighet eller upptorkning ha ej konstaterats detta år.

<u>Nederbörd:</u>	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	47	47	35	28	23	37	38	52	62	82	48	48	547
Årets nederbörd	24	61	35	74	19	53	49	24	131	105	55	40	670

Hallands län

Plönninge. År 1958
Försöksvärd: Plönninge lantmannaskola, Harplinge
Matj.: Mullrik moränlättlera
Alv: Moränlättlera

Gröda: Korn

Avståndsförsök

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	35,5	100	1	35,7	100
2	35,9 + 0,4	101	2	34,3 - 1,4	96
3	35,9 + 0,4	101	3	34,5 - 1,2	97
4	36,0 + 0,5	101	4	34,5 - 1,2	97
5	35,9 + 0,4	101	5	33,9 - 1,8	95
m _{diff} = 0,81 dt/ha			6	34,3 - 1,4	96
			7	33,5 - 2,2	94
			8	34,0 - 1,7	95
			9	34,6 - 1,1	97
			10	35,4 + 0,3	99
			m _{diff} = 0,79 dt/ha		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten har icke påverkat avkastningen. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena ange, ligga helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenedsättning mellan dikena synes det större dikeavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	62	72	48	38	37	50	52	62	78	110	69	69	747
Årets nederbörd	20	98	50	90	21	36	76	41	173	111	38	54	808

Göteborgs- och Bohus län

Bro, År 1958

Försöksvärd: Bröderna Hansson, Bro, Skredsvik

Matj.: Något mullhaltig moig lättlera

Alv: Lättare mellanlera

Gröda: Vårvete

Avståndsförsök

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	26,3	100	1	25,6	100
2	25,5 - 0,8	97	2	24,1 - 1,7	93
3	24,9 - 1,4	95	3	23,8 - 2,0	92
4	24,4 - 1,9	93	4	23,8 - 2,0	92
5	24,4 - 1,9	93	5	23,6 - 2,2	91
$m_{diff} = 0,30 \text{ dt/ha}$			6	23,6 - 2,2	91
			7	23,7 - 2,1	92
			8	23,7 - 2,1	92
			9	23,7 - 2,1	92
			10	23,6 - 2,2	91
			$m_{diff} = 0,41 \text{ dt/ha}$		

Det föreligger statistiskt fullt säkra skördenedsättningar mellan dikena på båda dikesavstånden. Den något högre avkastning som det mindre avståndet givit i årets försök, torde emellertid knappast motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Vid vårsådden kunde en något senare upptorkning konstateras på det långa dikesavståndet jämfört med det korta.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	86	76	68	49	48	46	52	57	69	99	73	100	823
Årets nederbörd	65	73	39	51	4	27	58	40	154	122	28	68	729

Ledum, År 1958

Försöksvärd: Lantbr. Sven Aronsson, Ledum, Rabbalshede

Matj.: Mullrik lättare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Havre

Avståndsförsök

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	36,3	100	1	36,3	100
2	35,4 - 1,4	96	2	33,4 - 3,1	92
3	35,1 - 1,7	95	3	33,1 - 3,2	91
4	34,0 - 2,8	92	4	33,5 - 2,8	92
5	35,2 - 1,6	96	5	32,5 - 3,8	90
$m_{diff} = 0,66 \text{ dt/ha}$			6	33,1 - 3,2	91
			7	33,1 - 3,2	91
			8	31,1 - 5,2	86
			9	31,9 - 4,4	88
			10	32,5 - 3,8	90
			$m_{diff} = 1,28 \text{ dt/ha}$		

Mindre skördenedsättningar mellan dikena ha. erhållits på båda dikesavstånden. Tendens till statistiskt säkra utslag föreligger. Den något högre avkastning som det mindre dikesavståndet givit i årets försök, torde emellertid endast motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Vid tiden för vårsådden kunde en viss skillnad i upptorkning till den tätare dikningens förmån konstateras. Däremot inga skillnader i bärighet. Vid tiden för skörden framkom stora skillnader ifråga om bärighet mellan de båda dikesavstånden. På 32 meters avståndet var bärigheten så låg, att det bredde svårigheter att köra fram med skördetröskan. Höstplöjningen fick här utföras grundare.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	65	60	50	34	40	40	47	52	60	98	58	76	620
Årets nederbörd	65	73	39	51	4	27	58	40	154	122	28	68	729

Skär. År 1958

Försöksvärd: Hemmansägare Ivar Carlsson, Skär, Skee

Katj.: Måttligt mullhaltig molättlera

Alv: Styvare mellanlera

Gröda: Vall 1

Avståndsförsök

<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Dikesavstånd 32 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	32,2	100	1	29,6	100
2	28,3 - 3,9	88	2	28,4 - 1,2	96
3	26,9 - 5,3	84	3	24,5 - 5,1	83
4	24,9 - 7,3	77	4	25,8 - 3,8	87
5	25,2 - 7,0	78	5	22,0 - 7,6	74
$m_{diff} = 2,01 \text{ dt hö/ha}$			6	23,7 - 5,9	80
			7	24,8 - 4,7	84
			8	25,5 - 4,1	86
			9	24,9 - 4,7	84
			10	24,5 - 5,1	83
			$m_{diff} = 1,93 \text{ dt hö/ha}$		

En viss skördenedsättning mellan dikena förekommer på båda dikesavstånden. Resultaten kunna anges med en viss grad av statistisk säkerhet. Skörden är emellertid låg. Den högre avkastning som ett mindre dikesavstånd synes ha givit i årets försök, torde emellertid endast motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Under vårperioden var upptorkning och bärighet sämre på de långa dikesavstånden än på den tätare dikningen. Senare under året har inga skillnader framträtt.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	69	63	58	47	45	46	45	57	69	98	66	75	738
Årets nederbörd	65	75	38	48	1	28	53	31	114	101	20	66	630

Tingvalls egendom. År 1958

Försöksvärd: Göteborgs och Bohus läns Hushållningssällskap

Katj.: Måttligt mullhaltig moig lättlera

Alv: Lättare mellanlera

Gröda: Korn

Avståndsförsök

<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Dikesavstånd 24 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	26,0	100	1	23,5	100
2	25,5 - 0,5	96	2	24,0 + 0,5	102
3	24,1 - 1,9	93	3	24,2 + 0,7	103
4	23,9 - 2,1	92	4	24,3 + 0,8	103
5	23,3 - 2,7	90	5	24,0 + 0,5	102
$m_{diff} = 0,71 \text{ dt/ha}$			6	23,8 + 0,3	101
			7	23,7 + 0,2	101
			$m_{diff} = 0,65 \text{ dt/ha}$		

En statistiskt säker skördenedsättning mellan dikena förekommer på 16 meters avståndet. På 24 meters avståndet uppträder inte motsvarande skördedepression. Ur avkastningssynpunkt synes det längre dikesavståndet ha givit en tillräckligt god dränering men däremot inte ur upptorknings- och bärighetssynpunkt.

Observationer: Tidigt på våren kunde sämre bärighet konstateras på de långa dikesavstånden. Vid tiden för vårsådden märktes likaså skillnader i upptorkning, i det att det längre dikesavståndet försenade vårsådden 2 - 3 dagar. På hösten kunde däremot inga olikheter i upptorkning och bärighet konstateras.

<u>Nederbörd:</u>	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	avg.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	65	60	50	34	40	40	47	52	60	98	58	76	680
Årets nederbörd	65	73	39	51	4	27	58	40	154	122	28	68	729

Älvsborgs län

Forstena, År 1958

Försöksvärd: Lantbr. Nils Dahlgren, Forstena, Vargön

Matj.: Mullrik styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Vårvete

Avståndsförsök

Resultat enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 16 m	27,4	100
" 24 m	26,1 - 1,3	95
" 32 m	25,2 - 2,2	92
$m_{diff} = 0,89$ dt/ha		

En viss skördeökning till förmån för den tätare dikningen kan konstateras i årets försök. Tendens till ett statistiskt säkert utslag föreligger i jämförelsen mellan 16 och 32 meters avstånden.

Observationer: Några skillnader mellan dikningar i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

Djupförsök

Försökskt upplagt enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesdjup 0,7 m	21,8	100
" 1,0 m	18,9 - 2,9	87
$m_{diff} = 1,19$ dt/ha		

Av försöket framgår att den grunda dikningen givit den högsta skörden. Utslaget ligger dock helt inom felgränserna och kan därför icke tillmätas så stor betydelse.

Observationer: Några skillnader mellan dikningar i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	73	62	57	42	38	47	47	58	68	100	69	83	744
Årets nederbörd	40	88	72	61	8	30	55	47	115	107	9	75	707

Glysbyn, År 1958

Försöksvärd: Lantbr. Lars Gunnar Johansson, Glysbyn, Lillebyn

Matj.: Mullrik styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Vårvete

Avståndsförsök

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	23,2	100	1	24,7	100
2	22,2 - 1,0	96	2	23,3 - 1,4	94
3	22,3 - 0,9	96	3	21,3 - 3,4	86
4	21,5 - 1,7	93	4	20,3 - 4,4	82
5	22,4 - 0,8	96	5	19,8 - 4,9	80
$m_{diff} = 1,20$ dt/ha			6	19,6 - 5,1	79
			7	18,8 - 5,9	76
			8	18,0 - 6,7	73
			9	17,7 - 7,0	72
			10	17,3 - 7,4	70
			$m_{diff} = 0,84$ dt/ha		

Betydande skördenedsättningar mellan dikena ha erhållits på det större dikesavståndet. Utslaget kan betecknas som fullt statistiskt säkert. Med de skördresultat som erhållits i årets försök, är det mindre dikesavståndet klart att förordra.

Observationer: Sämre upptorkning och bärighet kunde konstateras på det långa dikesavståndet vid tiden för vårsådden. Denna blev därigenom försenad 2 - 3 dagar. Vid skörd och höstplöjning visade det korta dikesavståndet bättre bärighet än det långa.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	69	56	50	40	38	45	45	54	66	91	62	78	694
Årets nederbörd	50	88	36	44	2	15	54	32	114	129	26	80	670

Skerrud. År 1958

Försöksvärd: Lantbr. Karl Erik Falk, Skerrud, Åsteborg

Matj.: Måttligt mullhaltig styvare mellanlera

Ålv: Styv lera

Gröda: Havre

Djupförsök

Dikesdjupet vid parcell 1 är 1,2 meter. Det minskar därefter kontinuerligt till 0,5 meter vid parcell nr 8. I försöket ingår 6 upprepningar. Dikesavstånd 15 meter.

Parc. nr	Dikesdjup m	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	1,2 m	34,4	100
2		31,9 - 2,5	93
3		32,2 - 2,2	94
4		31,1 - 3,3	90
5		31,4 - 3,0	91
6		31,6 - 2,8	92
7		31,6 - 2,8	92
8	0,5 m	30,8 - 3,6	90

m diff = 1,14 dt/ha

En viss samvariation mellan dikesdjup och skördresultat kan konstateras, i det att den djupare dikningen givit bättre skörd än den grundare. Tendens till statistiskt säkert utslag föreligger.

Observationer: Såväl vid vårsådden som vid skörd och höstplöjning kunde sämre upptorkning och bärighet konstateras på den grundare dikningen. Vid sådden var skillnaden i upptorkning så stor, att den grundare dikningen ansågs medföra en försening med 2 - 3 dagar.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	64	44	40	26	30	40	47	54	58	84	54	73	614
Årets nederbörd	50	88	36	44	2	15	54	32	114	129	26	80	670

Säby. År 1958

Försöksvärd: Lantbr. G.R. Ydenius, Säby, Brålanda

Matj.: Mullrik mjällättlera

Ålv: Mjällättlera

Gröda: Havre

Avståndsförsök

<u>Dikesavstånd 16 m</u>				<u>Dikesavstånd 32 m</u>			
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal		Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	
1	36,9	100		1	38,2	100	
2	35,0 - 1,9	97		2	35,2 - 3,0	92	
3	33,6 - 3,3	91		3	32,7 - 5,5	86	
4	33,4 - 3,5	91		4	31,4 - 6,8	82	
5	32,8 - 4,1	89		5	30,7 - 7,5	80	
				6	29,7 - 8,5	78	
				7	29,5 - 8,7	77	
				8	28,7 - 9,5	75	
				9	28,1 - 10,1	74	
				10	27,9 - 10,3	73	

m diff = 0,72 dt/ha

m diff = 0,73 dt/ha

Stora skördedepressioner mellan dikena ha erhållits på båda dikesavstånden. Resultaten kan betecknas som statistiskt fullt säkra. Med de utslag som erhållits i årets försök, synes det mindre dikesavståndet vara att föredraga.

Observationer: Stora skillnader i upptorkning och bärighet mellan de olika dikesavstånden ha konstaterats såväl vid vårbruket som vid höstarbetena. Sålunda var bärigheten så låg på de långa dikesavstånden, att det beredde svårigheter vid vårsådden. Vid skörden blev marken sönderkörd emellan dikena på 32 meters avståndet men inte på fältet i övrigt. Likaså beredde de långa dikesavstånden besvärligheter vid höstplöjningen.

<u>Nederbörd:</u>	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	69	56	50	40	38	45	45	54	66	91	62	78	694
Årets nederbörd	50	88	36	44	2	15	54	32	114	129	26	80	670

Skaraborgs län

Djupedal. År 1958

Försöksvärd: Arr. Erik Larsson och Karl Gustav Danielsson, Tyskagården, Lovene

Matj.: Mättligt mullhaltig lerig grovmo

Alv: Lerig grovmo

Gröda: Havre

Djupförsök

Dikesdjupet vid parcell 1 är 1,2 meter. Det minskar därefter kontinuerligt till 0,5 meter vid parcell 8. I försöket ingår 4 upprepningar. Dikesavstånd 13 m.

Parc. nr	Dikesdjup m	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	1,2 m	33,5	100
2		32,9 - 0,6	98
3		33,5 \pm 0,0	100
4		33,5 - 0,0	100
5		33,6 + 0,1	100
6		34,6 + 0,9	103
7		34,1 \pm 0,6	102
8	0,5 m	33,5 \pm 0,0	100

m_{diff} = 0,75 dt/ha

Det från 1,2 till 0,5 meter kontinuerligt avtagande dikesdjupet avtecknar sig ej i en motsvarande successiv förändring i skördevärdenas storlek. Den variation i avkastning som erhållits, ligger helt inom felgränserna. Något samband mellan dikesdjupet och skördens storlek kan därför ej konstateras i årets försök.

Observationer: Några skillnader i upptorkning eller bärighet mellan områden dikade med olika dikesdjup ha ej konstaterats.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	50	38	32	23	25	39	42	57	68	97	54	68	593
Årets nederbörd	18	56	22	40	7	11	38	29	153	104	26	30	534

Frugården. År 1958

Försöksvärd: Lantbr. Oskar Johansson, Frugården, Tengene

Matj.: Mättligt mullhaltig lättare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Vall 11

Avståndsförsök

Dikesavstånd 16				Dikesavstånd 32 m			
Parc. nr	från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr	från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1		74,2	100	1		75,0	100
2		73,8 - 0,4	99	2		74,0 - 1,0	99
3		75,3 + 1,1	101	3		76,1 + 1,1	101
4		74,4 + 0,2	100	4		74,9 - 0,1	100
5		75,9 + 1,7	102	5		69,9 - 5,1	93
m _{diff} = 2,32 dt hö/ha				6		70,4 - 4,5	94
				7		71,4 - 3,6	95
				8		68,8 - 6,2	92
				9		71,6 - 3,4	95
				10		70,1 - 4,9	93
				m _{diff} = 2,27 dt hö/ha			

Någon skördedepression mellan dikena har ej erhållits på det korta dikesavståndet. På 32 meters avståndet däremot föreligger en viss skördenedsättning mellan dikena, som dock ej är fullt statistiskt säkert. Den något högre avkastning som det mindre dikesavståndet givit i årets försök, torde emellertid endast motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Tidigt på våren kunde något försenad upptorkning noteras på de långa dikesavstånden jämfört med den tätare dikningen. Vid tiden för vårsådden hade skillnaderna utjämnats. I övrigt har inga skillnader framträtt detta år.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	50	38	32	23	25	39	42	57	68	97	54	68	593
Årets nederbörd	29	66	23	46	8	18	49	45	146	89	19	44	582

Gammelstorp. År 1958

Försöksvärd: Agr. Sven Axelsson, Gammelstorps säteri, Skövde

Matj.: Mättligt mullhaltig mjällora

Alv: Styv lera

Gröda: Vall 1

Avståndsförsök inom ett förhållandevis plant område (marklutning mindre än 15:1000)

I. Resultat enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över diken.

	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 10 m	68,6	100
" 16 m	67,3 - 1,3	98
" 24 m	68,7 + 0,1	100
" 48 m ^{x)}	63,2 - 5,4	92

$m_{diff} = 2,30$ dt hö/ha

II. Bandförsök

Dikesavstånd 10 m
(1:a + 2:a skörd)

Dikesavstånd 16 m
(1:a + 2:a skörd)

Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	111,7	100	1	116,3	100
2	106,9 - 4,8	96	2	109,7 - 6,6	94
3	105,4 - 6,3	94	3	103,9 - 12,4	89
			4	99,3 - 17,0	85
			5	106,2 - 10,1	91

Dikesavstånd 24 m
(1:a + 2:a skörd)

Dikesavstånd 48 m
(1:a + 2:a skörd)

Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	118,2	100	1	107,6	100
2	108,9 - 9,3	92	2	90,7 - 16,9	84
3	99,6 - 18,6	84	3	91,4 - 16,2	85
4	86,6 - 31,6	73	4	87,1 - 20,5	81
5	87,2 - 31,0	74	5	91,0 - 16,6	85
6	88,5 - 29,7	75	6	92,9 - 14,7	86
7	90,5 - 27,7	77	7	91,9 - 15,7	85
			8	87,8 - 19,8	82
			9	90,2 - 17,4	84
			10	84,1 - 23,5	78
			11	88,4 - 19,2	82
			12	91,0 - 16,6	85
			13	87,1 - 20,5	81
			14	86,8 - 18,8	83
			15	89,8 - 17,8	83

Av resultaten enligt den äldre försöksmetodiken framgår att dikesavstånden 10, 16 och 24 m praktiskt taget givit lika skörd, medan 48 meters dikningen uppvisar något lägre skörde-

^{x)} Parcellerna äro ej placerade så att de ange medelskörden för dikesavståndet i fråga. De äro uttagna på en sträcka av 24 meter i mittområdet mellan diken.

värde. Tendens till statistiskt säkert utslag föreligger här.

Bandförsöket är skördat vid såväl 1:sta som 2:dra skörden. Resultaten visa, att den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten endast i ringa mån påverkat skördere-sultatet vid första skörden. En viss skördedepression mellan dikena förekommer dock på samt-liga dikesavstånd. Vid 2:dra skörden däremot ha stora depressioner mellan dikena uppstått beroende på den osedvanligt höga sommarnederbörden. Utslagen kunna betecknas som statis-tiskt säkra på 16 och 24 meters avstånden. Om man räknar samman skörderesultatet från de båda skördetillfällena, kan man säga, att med de utslag som erhållits i årets försök, synes en dikning med 10 meters dikesavstånd ekonomiskt motiverad.

Observationer: Stora regnmängder föll i juli och augusti. På de 48 meters dikade ru-torna medförde detta låg bärighet och även ytvatten vid tiden för andra skörden. Någon skill-nad mellan de övriga försöksmomenten i fråga om bärighet och upptorkning framträdde inte.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	52	54	44	33	37	47	43	63	70	94	57	67	661
Årets nederbörd	32	75	44	70	17	26	72	48	131	120	18	53	706

Gunnarstorp. År 1958

Försöksvärd: Godsägare W. Wahlström, Gunnarstorp, Flakeberg

Matj.: Måttligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Havre

Avståndsförsök

1. Resultat enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 16 m	33,2	100
" 24 m	34,7 + 1,5	105
" 32 m	31,8 - 1,4	96
$m_{diff} = 1,48$ dt/ha		

11. Bandförsök

<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Dikesavstånd 80 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	33,6	100	1	30,5	100
2	31,6 - 2,0	94	2	25,5 - 5,0	84
3	31,0 - 2,6	92	3	21,4 - 9,1	70
4	30,3 - 3,3	90	4	18,4 - 12,1	60
5	29,7 - 3,9	88	5	17,9 - 12,6	59
$m_{diff} = 0,58$ dt/ha			6	16,3 - 14,2	53
			7	15,7 - 14,8	51
			8	15,5 - 15,0	51
			9	14,3 - 16,2	47
			10	14,4 - 16,1	47
			$m_{diff} = 1,18$ dt/ha		

Av resultaten enligt den äldre försöksmetodiken framgår, att 24 meters avståndet givit den högsta och 32 meters avståndet den lägsta skörden. De skillnader i avkastning som er-hållits mellan försöksleden, ligga dock helt inom felgränserna och kunna därför ej tillmätas så stor betydelse.

I bandförsöket har erhållits statistiskt fullt säkra skördenedsättningar mellan dikena på såväl 16 som 80 meters avståndet. Med de utslag som erhållits i årets bandförsök är ett dikesavstånd av omkring 16 meter ekonomiskt motiverat.

Observationer: Några skillnader i upptorkning mellan dikesavstånden 16, 24 och 32 meter kunde ej iakttagas under våren. Den stamdikade försöksrutan (dikesavstånd 80 m) visade en försening i upptorkning på ca 3 dagar. Bärigheten var lika över hela fältet i samband med skörden.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	50	38	32	23	25	39	42	57	68	97	54	68	593
Årets nederbörd	29	66	23	46	8	18	49	45	146	89	19	44	582

Statens försöksgård Lanna. År 1958

Matj.: Mättligt mullhaltig styv mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Havre

Djupförsök II

Dikesdjupet vid parcell 1 är 1,2 meter. Det minskar därefter kontinuerligt till 0,6 meter vid parcell 8. I försöket ingår 6 upprepningar. Dikesavstånd 20 meter.

Parc. nr	Dikesdjup m	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	1,2 m	35,3	100
2		34,1 - 1,2	97
3		33,0 - 2,3	93
4		30,7 - 4,6	87
5		29,8 - 5,5	84
6		29,2 - 6,1	83
7		30,0 - 5,3	85
8	0,6 m	30,0 - 5,3	85

$m_{diff} = 0,95 \text{ dt/ha}$

Av skördesiffrorna framgår, att den djupare dikningen givit en högre avkastning. Det utslag som erhållits kan anges som statistiskt säkert.

Observationer: Nederbörden var hög under juli och även under augusti månad (se nedan). Marken blev mättad med vatten och grundvattnet stod osedvanligt högt. Det utslag för en djupare dikning, som skördevärdena ange, får ses mot denna bakgrund.

Några skillnader i upptorkning eller bärighet mellan områden dikade med olika dikesdjup ha ej framträtt.

Kombinerat diknings- och sätidsförsök I

Gröda: Vall II

Under den tid försöket ligger i vall bortfaller momentet med olika sätider. Försöket skördas och bearbetas såsom ett rent avståndsförsök, i detta fall enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	
Dikesavstånd 16 m	58,8	100	
" " 32 m	56,6 - 2,2	96	$m_{diff} = 0,75 \text{ dt hö/ha}$
Dikesavstånd 16 m	58,2	100	
Stamdikning ^{x)}	45,6 - 12,6	78	$m_{diff} = 1,26 \text{ dt hö/ha}$

Såsom framgår av skörderesultaten har 32 meters avståndet givit något lägre skörd än 16 meters avståndet. Tendens till statistiskt säkert utslag föreligger. Det stamdikade försöksledet uppvisar en fullt signifikant skördenedsättning jämfört med 16 meters dikningen.

Observationer: Några skador genom uppfrysning kunde ej konstateras under våren, men klöverbeståndet var betydligt tunnare inom det stamdikade försöksledet än på 16 och 32 meters avstånden (20 resp. 50 %).

Några skillnader mellan försöksleden i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

^{x)} Detta försöksmoment består av 80 x 80 meter (0,6 ha) stora områden avgränsade av dräneringsledningar men för övrigt odikade.

Kombinerat diknings- och såtidsförsök II

Gröda: Vall IV

Under den tid försöket ligger i vall bortfaller momentet med olika såtider. Försöket skördas och bearbetas såsom ett rent avståndsförsök i detta fall enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	
Dikesavstånd 16 m	45,2	100	
" " 32 m	45,6 + 0,4	101	$m_{diff} = 0,62$ dt hö/ha
Dikesavstånd 16 m	45,5	100	
Stamdikning ^{x)}	41,0 - 4,5	90	$m_{diff} = 0,62$ dt hö/ha

Någon skillnad i avkastning mellan 16- och 32 meters avstånden har ej erhållits. Det stamdikade försöksledet uppvisar däremot en fullt signifikant skördenedsättning jämfört med 16 meters dikningen.

Observationer: Några skador genom uppfrysning kunde ej konstateras under våren. Klöverhalten var lika över hela försöket (15-20%). På 80 meters avståndet var timotejbeståndet svagare och det förekom 15-20% gräs och vete.

Några skillnader mellan försöksleden i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	41	37	31	22	24	37	39	59	67	68	51	57	553
Årets nederbörd	18	56	22	40	7	11	38	29	153	104	26	30	534

Maggegården. År 1958

Försöksvärd: Lantbrukare Allan Andersson, Maggegården, Jungsskola

Matj.: Mättligt mullhaltig styv lera

Arb: Styv lera

Gröda: Havre

Avståndsförsök

Försöket utlagda på en vanlig täckdikning. De omfatta därför endast ett dikesavstånd.

Försök I

Parc. nr från dike	Dikesavstånd 20 m	Skörd dt/ha	Rel. tal
1		29,8	100
2		28,6 - 1,2	96
3		27,5 - 2,3	92
4		27,2 - 2,6	91
5		27,4 - 2,4	92

$m_{diff} = 0,55$ dt/ha

En statistiskt fullt säker skördenedsättning mellan dikena har erhållits. Den något högre avkastning som ett mindre dikesavstånd än 20 meter skulle ha givit enligt årets försöksresultat, hade icke motsvarat den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: God upptorkning och bärighet.

Försök II

Gröda: Vall II

Parc. nr från dike	Dikesavstånd 20 m	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1		44,4	100
2		43,5 - 0,9	98
3		43,2 - 1,2	97
4		41,8 - 2,6	94
5		41,3 - 3,1	93

$m_{diff} = 0,94$ dt hö/ha

^{x)} Detta försöksmoment består av 80 x 80 meter (0,6 ha) stora områden avgränsade av dräneringsledningar men för övrigt odikade.

En statistiskt fullt säker skördenedsättning mellan dikena har erhållits. Den något högre avkastning som ett mindre dikesavstånd än 20 meter skulle ha givit enligt årets försöksresultat, hade icke motsvarat den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: God upptorkning och bärighet.

<u>Nederbörd:</u>	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	41	37	31	22	24	37	39	59	67	88	51	57	553
Årets nederbörd,	18	56	22	40	7	11	38	29	153	104	26	30	534

Marieholm. År 1958

Försöksvärd: Fångvårdsanstalten, Mariestad

Matj.: Måttligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Höstvete

Djupförsök

Dikesdjupet vid parcell 1 är 1,1 meter. Det minskar därefter kontinuerligt till 0,5 meter vid parcell 8. I försöket ingår 6 upprepningar. Dikesavståndet är 14 meter.

Parc. nr	Dikesdjup m	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	1,1 m	34,3	100
2		33,4 + 0,9	97
3		32,2 - 2,1	94
4		31,0 - 3,3	90
5		29,8 - 4,5	87
6		30,3 - 4,0	88
7		29,7 - 4,6	87
8	0,5 m	29,5 - 4,8	86

$m_{diff} = 0,76 \text{ dt/ha}$

En betydande skördeökning för den djupare dikningen har erhållits. Utslaget kan betecknas som statistiskt fullt säkert.

Observationer: Några skillnader i bärighet mellan områden dikade med olika dikesdjup ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	42	37	29	19	23	36	47	53	67	83	47	56	533
Årets nederbörd	26	50	11	48	5	14	50	39	106	78	37	45	509

Stensfält. År 1958

Försöksvärd: Bröderna Eliasson, Stensfält, Moholm

Matj.: Måttligt mullhaltig styv lera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Höstvete

Avståndsförsök

<u>Dikesavstånd 14 m</u>				<u>Dikesavstånd 28 m</u>			
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal		Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	
1	11,2	100		1	11,9	100	
2	11,0 - 0,2	98		2	12,2 + 0,3	103	
3	11,0 - 0,2	98		3	12,4 + 0,5	104	
4	10,8 - 0,4	96		4	11,9 - 0,0	100	
5	10,5 - 0,7	94		5	12,0 + 0,1	101	
				6	12,3 + 0,4	103	
				7	12,2 + 0,3	103	
				8	12,7 + 0,8	107	
				9	12,9 + 1,0	108	
				10	13,1 + 1,2	110	

$m_{diff} = 0,42 \text{ dt/ha}$

$m_{diff} = 0,58 \text{ dt/ha}$

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten har ej påverkat avkastningen. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena ange, ligga helt inom felgränserna.

Observationer: Beståndet var svagt och ojämnt på grund av otjänlig väderlek vid sädens hösten 1957. Någon egentlig upptorkning har inte förekommit under hela vegetationsperioden 1958, utan marken har hela tiden varit mer eller mindre våt. Ingen märkbar skillnad i bärighet mellan olika dikningar ha framträtt under året.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	42	39	33	22	27	38	41	59	71	81	47	54	554
Årets nederbörd	35	73	24	56	16	29	76	39	124	93	50	71	686

Stommen. År 1958

Försöksvärd: Lantbr. Anders Palmstedt, Stommen, Lovene

Matj.: Måttligt mullhaltig styv lera

Alv: Styv lera

Gröda: Vall 11

<u>Avståndsförsök</u>					
<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Dikesavstånd 32 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	69,7	100	1	69,2	100
2	67,4 -2,3	97	2	65,3 - 3,9	94
3	67,4 -2,3	97	3	65,6 - 3,6	95
4	64,5 -5,2	93	4	64,8 - 4,4	94
5	65,6 -4,1	94	5	63,4 - 5,8	92
$m_{diff} = 1,44 \text{ dt/ha}$			6	60,4 - 8,8	87
			7	60,5 - 8,7	87
			8	60,7 - 8,5	88
			9	57,0 -12,2	82
			10	58,7 -10,5	85
			$m_{diff} = 1,56 \text{ dt/ha}$		

Statistiskt säkra skörde depressioner ha erhållits på båda dikesavstånden. Med de utslag som erhållits i årets försök vore det mindre dikesavståndet ur avkastningssynpunkt motiverat.

Observationer: Tidigt på våren kunde något sämre bärighet konstateras på det långa dikesavståndet. För övrigt ha inga skillnader i bärighet och upptorkning noterats.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	41	37	31	22	24	37	39	59	67	88	51	57	553
Årets nederbörd	23	64	15	39	8	17	54	28	155	127	20	29	579

Sunnerbergs Prästgård. År 1958

Försöksvärd: Bröderna Karlsson, Prästbolet, Tolsjö

Matj.: Måttligt mullhaltig moig lättlera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Vall 1

<u>Avståndsförsök</u>					
<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	78,2	100	1	81,7	100
2	77,0 - 1,2	98	2	75,7 - 6,0	93
3	74,7 - 3,5	96	3	71,7 -10,0	88
4	74,5 - 3,7	95	4	71,1 -10,6	87
5	76,3 - 1,9	98	5	70,1 -11,6	86
$m_{diff} = 1,76 \text{ dt hö/ha}$			6	69,7 -12,0	85
			7	68,7 -13,0	84
			8	69,0 -12,7	84
			9	68,1 -13,6	83
			10	70,1 -11,6	86
			$m_{diff} = 2,43 \text{ dt hö/ha}$		

Skördenedsättning mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. För 36 meters avståndet kan den anges som statistiskt fullt säker. Med de utslag som erhållits i årets försök är det mindre dikesavståndet att föredraga.

Observationer: Sämre bärighet på de långa dikesavstånden än på 18 meters dikningen kunde konstateras under vårperioden. I övrigt har inga skillnader i upptorkning eller bärighet noterats.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	49	43	32	23	29	38	39	55	66	89	53	65	581
Årets nederbörd	23	59	16	38	9	16	53	31	154	96	24	26	545

Tyskagården. År 1958

Försöksvärd: Lantbr. Ernst Käggen, Tyskagården, Sk. Åsaka

Matj.: Måttligt mullhaltig lerig grovmo

Alv: Lerig grovmo

Gröda: Höstvete

Dikesavstånd 18 m			Avståndsförsök			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	16,5	100	1	22,1	100	1	22,1	100
2	15,1 - 1,4	92	2	22,0 - 0,1	100	2	22,0 - 0,1	100
3	14,7 - 1,8	89	3	21,3 - 0,8	96	3	21,3 - 0,8	96
4	14,7 - 1,8	89	4	20,9 - 1,2	95	4	20,9 - 1,2	95
5	14,9 - 1,6	90	5	21,8 - 0,3	99	5	21,8 - 0,3	99
$m_{diff} = 0,59 \text{ dt/ha}$			6	21,0 - 1,1	95	6	21,0 - 1,1	95
			7	22,2 + 0,1	100	7	22,2 + 0,1	100
			8	23,0 + 0,9	104	8	23,0 + 0,9	104
			9	23,1 + 1,0	105	9	23,1 + 1,0	105
			10	22,6 + 0,5	102	10	22,6 + 0,5	102
			$m_{diff} = 0,84 \text{ dt/ha}$					

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten har icke påverkat avkastningen i mera betydande grad. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena angå, ligga helt inom felgränserna. Det större dikesavståndet kan därför i årets försök ur avkastningssynpunkt anses ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Tidigt på våren kunde något sämre upptorkning iakttagas på det långa dikesavståndet. I övrigt har inga skillnader i upptorkning eller bärighet noterats.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	44	41	35	24	27	40	41	61	69	84	54	61	581
Årets nederbörd	28	63	35	64	18	21	58	33	190	122	32	36	700

Vrå Nolgården. År 1958

Försöksvärd: Lantbr. Thorsten Jonsson, Vrå Nolgården, Moholm

Matj.: Måttligt mullhaltig styv lera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Vall II

Avstånds- och djupförsök

Försöket är upplagt enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

		Skörd dt hö/ha	Rel. tal		
Dikesavstånd	12 m	63,8	100		
"	16 m	62,9 - 0,9	99		
"	24 m	68,5 + 4,7	107	$m_{diff} = 4,16 \text{ dt hö/ha}$	
Dikesdjup	0,7 m	65,2	100		
"	1,0 m	65,0 - 0,2	100	$m_{diff} = 3,39 \text{ dt hö/ha}$	

Försöksfelet är stort och de skillnader i avkastning mellan olika dikesavstånd som skördevärdena ange ligga helt inom felgränserna. Något uttalande om det lämpligaste dikesavståndet kan därför ej göras.

Några skillnader i avkastning mellan olika dikesdjup ha ej erhållits i årets försök.

Observationer: Några olikheter i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

Stamdikningsförsök

Försöket är upplagt enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över diken.

Gröda: Havre

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesavstånd } 5 m	25,1	100
Stamdikning x)	20,1 - 5,0	80
m _{diff} = 0,25 dt/ha		

Den högre skörden på de 15 meters dikade områdena är statistiskt fullt säker.

Observationer: Vårsådden blev ca 14 dagar försenad på grund av den lågsamma upptorkningen på de stamdikade rutorna. På hösten var bärigheten så låg på dessa rutor att det innebar svårigheter att genomföra skörden. Fältet har ej höstplöjts.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	42	39	33	22	27	39	41	59	71	81	47	54	554
Årets nederbörd	21	36	28	58	17	23	73	37	115	80	44	33	565

Värings Prästgård, År 1958

Försöksvärd: Lantbr. Arvid Väringer, Prästgården, Väring

Matj.: Måttligt mullhaltig styv lera

Åkr: Mycket styv lera

Gröda: Vall 11

Djupförsök

Dikesdjupet vid parcell nr 1 är 1,1 meter. Det minskar därefter konitngerligt till 0,6 meter vid parcell nr 8. I försöket ingår fyra upprepningar. Dikesavstånd 16 meter.

Parc. nr	Dikesdjup m	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	1,1 m	23,3	100
2		22,1 - 1,2	95
3		23,0 - 0,3	99
4		23,5 + 0,2	101
5		22,7 - 0,6	97
6		22,0 - 1,3	94
7		22,2 - 1,1	95
8	0,6 m	22,5 - 0,8	97

m_{diff} = 0,76 dt hö/ha

Det från 1,1 till 0,6 meter kontinuerligt avtagande dikesdjupet avtecknar sig ej i en motsvarande successiv förändring av skördevärdenas storlek. Den variation i avkastning som erhållits, ligger helt inom felgränserna. Något samband mellan dikesdjupet och skördens storlek kan därför ej konstateras i årets försök.

Observationer: Några skillnader i bärighet och upptorkning ha ej konstaterats i årets försök. På grund av den fuktiga värderleken har någon egentlig upptorkning inte förekommit under hela vegetationsperioden.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	42	39	33	22	27	38	41	59	71	81	47	54	554
Årets nederbörd	30	62	22	48	13	25	71	42	104	76	43	60	596

x) Detta försöksmoment består av 120x50 meter stora områden avgränsade av dräneringsledningarna men för övrigt odikade.

Värsås Prästgård, År 1958

Försöksvärd: Lantbr. Henrik Carlsson, Värsås prästgård, Värsås

Matj.: Måttligt multhaltig lättare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Havre

Avståndsförsök

<u>Dikesavstånd 14 m</u>			<u>Dikesavstånd 28 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	34,7	100	1	34,2	100
2	32,5 - 2,2	94	2	33,4 - 0,8	98
3	33,5 - 1,2	97	3	32,4 - 1,8	95
4	33,7 - 1,0	97	4	33,2 - 1,0	97
5	33,8 - 0,9	97	5	31,4 - 2,8	92
$m_{diff} = 1,12 \text{ dt/ha}$			6	30,7 - 3,5	90
			7	31,2 - 3,0	91
			8	31,7 - 2,5	93
			9	30,8 - 3,4	90
			10	31,6 - 2,6	92
			$m_{diff} = 1,05 \text{ dt/ha}$		

En viss skördedepression mellan dikena förekommer på båda diksavstånden. På 28 meters avståndet kan den anges som statistisk säker. Den något högre avkastning som det mindre diksavståndet synes ha givit i årets försök, motsvarar emellertid endast den ökade årskostnaden för denna intensivare dikning.

Observationer: Några skillnader i upptorkning ha ej framträtt under året. Vid skörden var bärrigheten sämre på de långa diksavstånden.

<u>Nederbörd:</u>	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	52	54	44	33	37	47	43	63	70	94	57	67	661
Årets nederbörd	32	88	48	80	17	31	72	61	178	149	33	74	863

Värmlands län

Apertin. År 1958

Försöksvärd: Lantbr. Rudolf Lunneryd, Lökene gård, Kil

Matj.: Något mullhaltig mjällig lera

Alv: Lättare mellanlera

Gröda: Havre

Avståndsförsök

Dikesavstånd 18 m			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	46,9	100	1	38,1	100
2	46,7 - 0,2	100	2	34,9 - 3,2	92
3	41,7 - 5,2	90	3	37,0 - 1,1	97
4	40,4 - 6,5	86	4	34,5 - 3,6	91
5	46,5 - 0,4	99	5	33,9 - 4,2	89
$m_{diff} = 1,74 \text{ dt/ha}$			6	31,5 - 6,6	83
			7	29,8 - 8,3	78
			8	28,5 - 9,6	75
			9	27,1 - 11,0	71
			10	28,6 - 9,5	75
			$m_{diff} = 2,22 \text{ dt/ha}$		

På dikesavståndet 18 meter ingår endast 2 upprepningar. Skördevärdena äro ojämbna och något större avseende kan inte fästas vid dessa siffror. 36 meters avståndet omfattar 4 upprepningar. En kraftig depression mellan dikena har erhållits. Resultatet kan betecknas som statistiskt fullt säkert. Med de utslag som erhållits i årets försök, synes det mindre dikesavståndet vara att föredraga.

Observationer: Vid tiden för vårbruket kunde en sänre bärighet konstateras på det långa dikesavståndet. Vid tiden för skörden var marken torr och inga skillnader i bärighet kunde iakttagas.

Nederbörd	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	59	61	48	36	41	43	56	61	77	96	64	73	715
Årets nederbörd	54	74	26	41	6	46	65	45	137	110	35	53	692

Hillringsberg. År 1958

Försöksvärd: Billeruds AB, Lantbruksförvaltningen, Segmon

Matj.: Mättligt mullhaltig finmolättlera

Alv: Finmolättlera

Gröda: Höstvete

Kombinerat avstånds- och djupförsök

Dikesavstånd 18 m dikesdjup 1,10 m			Dikesavstånd 18 m dikesdjup 0,6 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	16,9	100	1	18,4	100
2	14,2 - 2,7	84	2	20,7 + 2,3	113
3	13,3 - 3,6	79	3	20,3 + 1,9	110
4	14,0 - 2,9	83	4	19,8 + 1,4	108
5	15,8 - 1,1	93	5	19,8 + 1,4	108
$m_{diff} = 1,25 \text{ dt/ha}$			$m_{diff} = 0,92 \text{ dt/ha}$		

Beståndet var svagt och ojämnt beroende på otjänliga väderleksförhållanden vid sädan och på skador under vintern. På dikesdjupet 1,1 meter föreligger en viss skördedepression mellan dikena, däremot inte på det mindre dikesdjupet. Försöksfelet är ganska stort och de utslag i olika riktningar som kommer till synes i årets försök tillåter inga slutsatser angående lämpligaste dikesdjup eller dikesavstånd.

Observationer: Några skillnader i upptorkning eller bärighet mellan de olika dikesdjupen ha ej konstaterats.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	75	60	47	31	39	44	53	60	79	103	57	86	734
Årets nederbörd	65	76	33	47	7	37	66	45	160	89	18	67	710

Kvarntorp. År 1958

Försöksvärd: AB Mölnbacka Trysil, Lantbruksförvaltningen, Mölnbacka

Matj.: Mättligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Vall II

Avståndsförsök

Dikesavstånd 18 m			Dikesavstånd 27 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	67,0	100	1	72,5	100
2	69,4 + 2,4	104	2	72,4 - 0,1	100
3	68,4 + 1,4	102	3	71,3 - 1,2	98
4	69,3 + 2,3	103	4	69,6 - 2,9	96
5	70,6 + 3,6	105	5	69,5 - 3,0	96
$m_{diff} = 2,06$ dt hö/ha			6	70,0 - 2,5	97
			7	72,0 - 0,5	99
			$m_{diff} = 1,96$ dt hö/ha		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten har icke påverkat avkastningen. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena ange, ligga helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördensättning mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader i bärighet eller upptorkning ha ej framträtt detta år.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	48	46	39	27	30	32	44	51	67	84	56	61	585
Årets nederbörd	48	86	13	40	3	34	46	44	136	97	20	43	610

Lindesnär. År 1958

Försöksvärd: Lantbr. Anders Eriksson, Lindesnär, Fagerås

Matj.: Mättligt mullhaltig mjällig finmo

Alv: Mjällig finmo

Gröda: Korn

Avståndsförsök

Dikesavstånd 18 m			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	20,7	100	1	19,1	100
2	18,9 - 1,8	91	2	18,8 - 0,3	98
3	18,7 - 2,0	90	3	16,7 - 2,4	87
4	18,4 - 2,3	89	4	16,7 - 2,4	87
5	19,3 - 1,4	93	5	16,0 - 3,1	84
$m_{diff} = 0,44$ dt/ha			6	15,3 - 3,8	80
			7	15,2 - 3,9	80
			8	14,6 - 4,5	76
			9	14,9 - 4,2	78
			10	15,0 - 4,1	79
			$m_{diff} = 0,69$ dt/ha		

Stora skördedepressioner mellan dikena ha erhållits på båda dikesavstånden. Resultaten kan betecknas som statistiskt säkra. Med de utslag som erhållits i årets försök, synes det mindre dikesavståndet vara att föredraga.

Observationer: Några nämnvärda skillnader i upptorkning eller bärighet mellan de prövade dikesavstånden ha inte iakttagits i årets försök.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	59	61	48	36	41	43	56	61	77	96	64	73	715
Årets nederbörd	54	74	26	41	6	65	45	137	110	35	53	54	692

Norenberg. År 1958

Försöksvärd: Värmlands - Styttoriet Norenberg, Geijersdal

Matj.: Måttligt mullhaltig lättare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Vall II

Avståndsförsök

Dikesavstånd 18 m			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	42,6	100	1	44,1	100
2	42,5 - 0,1	100	2	42,3 - 1,8	96
3	40,9 - 1,7	96	3	40,9 - 3,2	93
4	38,3 - 4,3	90	4	39,2 - 4,9	89
5	37,9 - 4,7	90	5	39,7 - 4,4	90
$m_{diff} = 0,69$ dt hö/ha			6	39,5 - 4,6	90
			7	37,8 - 6,3	86
			8	39,2 - 4,9	89
			9	37,9 - 6,2	86
			10	39,1 - 5,0	89
			$m_{diff} = 1,06$ dt hö/ha		

Klart framträdande skördedepressioner mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. Utslagen kunna betecknas som statistiskt fullt säkra. Med de resultat som erhållits i årets försök, synes det mindre dikesavståndet vara att föredraga.

Observationer: Några skillnader mellan de prövade dikesavstånden i upptorkning eller bärig-
het ha ej konstaterats detta år.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	60	63	50	35	45	38	53	64	75	100	70	72	726
Årets nederbörd	59	91	19	40	6	32	78	86	152	124	29	62	778

Uddeholm. År 1958

Försöksvärd: Uddeholms Aktiebolag, Uddeholm

Matj.: Måttligt mullhaltig mjällera

Alv: Mjällera

Gröda: Vall III

Avståndsförsök

I. Resultat enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 18 m	54	100
" 24 m	45,2 - 8,8	84
" 30 m	55,4 + 1,4	103
" 60 m	51,3 - 2,7	95
$m_{diff} = 4,80$ dt hö/ha		

II. Bandförsök

Dikesavstånd 18 m			Dikesavstånd 30 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	55,9	100	1	52,9	100
2	55,2 - 0,7	99	2	51,0 - 1,9	96
3	56,4 + 0,5	101	3	50,5 - 2,4	95
4	55,4 - 0,5	99	4	51,0 - 1,9	96
5	56,4 + 0,5	101	5	52,0 - 0,9	98
$m_{diff} = 1,99$ dt hö/ha			6	52,0 - 0,9	98
			7	53,9 + 1,0	102
			8	52,0 - 0,9	98
			9	50,0 - 2,9	95
			10	50,5 - 2,4	95
			$m_{diff} = 1,92$ dt hö/ha		

Av resultaten enligt den äldre försöksmetodiken framgår, att de erhållna skillnaderna i avkastning mellan försöksleden ligga helt inom felgränserna. De kunna därför ej tillmätas någon större betydelse.

Resultaten av bandförsöket visa, att den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten icke i mera betydande grad påverkat avkastningen. Den mindre skördenedsättning mellan dikena som 30 meters avståndet uppvisar, kan ej anges som statistiskt säkert.

Som sammanfattning av resultaten från försöket kan sägas, att variationen i dikesavstånd icke i nämnvärd grad påverkat avkastningens storlek.

Observationer: Några skillnader mellan de prövade dikesavstånden i upptorkning eller bärighet ha ej konstaterats i årets försök.

Djupförsök

Gröda: Vall II

Dikesdjupet vid parcell nr 1 är 1,2 meter. Det minskar därefter kontinuerligt till 0,5 meter vid parcell nr 8. I försöket ingår 6 upprepningar. Dikesavståndet är 18 meter.

Parc. nr	Dikesdjup m	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	1,2 m	53,2	100
2		60,8 - 2,4	96
3		58,9 - 4,3	93
4		55,4 - 7,8	88
5		53,9 - 9,3	85
6		55,5 - 7,7	88
7		55,2 - 8,0	87
8	0,5 m	53,5 - 9,7	85

$m_{diff} = 1,99$ dt hö/ha

Betydande positiva utslag till förmån för det större dikesdjupet har erhållits i årets försök. Resultatet kan betecknas som statistiskt säkert.

Observationer: Några skillnader i upptorkning eller bärighet mellan olika dikesdjup ha inte konstaterats i årets försök.

<u>Nederbörd:</u>	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	59	59	49	36	42	37	53	65	78	97	63	68	706
Årets nederbörd	66	83	24	42	5	19	62	60	82	87	23	63	616

Örebro län

Askersundsby, År 1958

Försöksvärd: Lantbr. Karl Einar Andersson, Askersundsby, Askersund

Matj.: Mättligt mullhaltig mjällera

Alv: Mjällättlora

Gröda: Havre

Avståndsförsök

Dikesavstånd 18 m			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	20,5	100	1	20,5	100
2	19,8 - 0,7	97	2	20,4 - 0,1	100
3	19,8 - 0,7	97	3	19,6 - 0,9	96
4	19,0 - 1,5	93	4	18,7 - 1,8	91
5	18,0 - 2,5	88	5	18,7 - 1,8	91
$m_{diff} = 0,67 \text{ dt/ha}$			6	18,1 - 2,4	88
			7	16,8 - 3,7	82
			8	17,6 - 2,9	86
			9	17,4 - 3,1	85
			10	17,5 - 3,0	85
			$m_{diff} = 0,60 \text{ dt/ha}$		

Statistiskt säkra skördenedsättningar mellan dikena ha erhållits på båda dikesavstånden. Den något högre avkastning som det mindre dikesavståndet givit i årets försök, motsvarar ungefär den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Tidigt på våren kunde en något senare upptorkning konstateras på de långa dikesavstånden. Vid tiden för vårbruket hade dessa skillnader utjämnats. Vid skörden var bärigheten något sämre på de långa dikesavstånden.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	52	54	42	33	34	41	46	65	70	89	54	63	643
Årets nederbörd	38	88	16	62	18	26	97	70	106	100	24	77	722

Falkenå, År 1958

Försöksvärd: Godsägare Per Geis, Falkenå säteri, Örebro

Matj.: Mullrik styv lora

Alv: Styv lora

Gröda: Korn

Avståndsförsök

1. Resultat enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 16 m	24,6	100
" 24 m	26,4 - 1,8	107
" 32 m	13,6 - 11,0	55
$m_{diff} = 3,36 \text{ dt/ha}$		

II. Bandförsök

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	24,6	100	1	21,7	100
2	23,1 - 1,5	94	2	19,5 - 2,2	90
3	21,6 - 3,0	88	3	17,3 - 4,4	80
4	20,4 - 4,2	83	4	17,0 - 4,7	78
5	20,2 - 4,4	82	5	16,4 - 5,3	76
$m_{diff} = 1,35 \text{ dt/ha}$			6	15,1 - 6,6	70
			7	14,4 - 7,3	66
			8	14,2 - 7,5	65
			9	13,6 - 8,1	63
			10	12,8 - 8,9	59
			$m_{diff} = 1,16 \text{ dt/ha}$		

Av resultaten enligt den äldre försöksmetodiken framgår, att 32 meters avståndet givit en signifikant lägre skörd än övriga försöksled. Skillnaden mellan 16 och 24 meters avståndet ligger helt inom felgränserna. Försöksfelet är stort.

Bandförsöket uppvisar betydande, fullt statistiskt säkra skördenedsättningar mellan dikena.

Som sammanfattning av årets försöksresultat kan sägas, att dikesavstånd ned till 14 meter betalat sig.

Observationer: Något sämre upptorkning och bärighet har kunnat iakttagas på det stora dikesavståndet vid tiden för vårbrukets början. Senare har inga skillnader noterats.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	39	34	25	18	27	33	47	62	76	85	82	57	555
Årets nederbörd	43	87	14	59	20	50	95	68	107	161	25	64	793

Klockhammar. År 1958

Försöksvärd: Lantbr. N.E. Nilsson, Klockhammar, Närkes Kil

Matj.: Måttligt mullhaltig lättare mellanlera

Alt.: Styv lera

Gröda: Korn

Avståndsförsök							
Dikesavstånd 18 m				Dikesavstånd 36 m			
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal		Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	
1	23,5	100		1	23,2	100	
2	22,4 - 1,1	95		2	21,8 - 1,4	94	
3	22,7 - 0,8	97		3	21,8 - 1,4	94	
4	21,7 - 1,8	92		4	20,8 - 2,4	90	
5	20,8 - 2,7	89		5	21,8 - 1,4	94	
				6	21,2 - 2,0	91	
				7	20,7 - 2,5	89	
				8	21,4 - 1,8	92	
				9	20,1 - 3,1	87	
				10	19,9 - 3,3	86	
^m diff = 0,74 dt/ha				^m diff = 0,93 dt/ha			

Skördenedsättningar mellan dikena ha erhållits på båda dikesavstånden. Tendens till statistiskt säkra utslag föreligger. Den högre avkastning som det kortare dikesavståndet givit i årets försök, motsvarar ungefär den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet framträdde ej under vårperioden. Vid skörden däremot var bärigheten sämre på de långa dikesavstånden. Vid höstplöjningen förekom inga skillnader.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	50	48	33	28	32	40	49	60	76	86	58	66	626
Årets nederbörd	51	101	16	76	20	57	83	74	105	156	37	69	845

Västmanlands län

Väster-Säby. År 1958

Försöksvärd: Lantbr. Karl-Erik Andersson, Väster-Säby, Torpslätt

Matj.: Mättligt mullhaltig styv lera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Havre

<u>Avståndsförsök</u>					
<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Dikesavstånd 24 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	24,0	100	1	23,5	100
2	23,3 - 0,7	97	2	23,4 - 0,1	100
3	23,6 - 0,4	98	3	23,5 ± 0,0	100
4	23,0 - 1,0	96	4	22,9 - 0,6	97
5	22,7 - 1,3	95	5	23,7 + 0,2	101
$m_{diff} = 0,72 \text{ dt/ha}$			6	24,3 + 0,8	103
			7	24,7 + 1,2	105
			$m_{diff} = 1,03 \text{ dt/ha}$		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten har ej påverkat avkastningen. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena ange, ligga helt inom felgränserna. Med de resultat som erhållits i årets försök, synes det större dikesavståndet ur avkastnings-synpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	44	41	31	22	25	35	44	63	73	87	57	58	580
Årets nederbörd	47	89	9	37	20	37	83	58	96	115	32	66	689

Kopparbergs län

Kloster. År 1958

Försöksvärd: Korsnäs AB, Klosters egendom, Dala-Åsbo

Matj.: Måttligt mullhaltig lättare mellanlera

Alt.: Styv mellanlera

Gröda: Havre

Avståndsförsök

Dikesavstånd 18 m			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	20,1	100	1	18,9	100
2	19,5 - 0,6	97	2	17,7 - 1,2	94
3	19,4 - 0,7	97	3	17,5 - 1,4	93
4	19,0 - 1,1	95	4	17,5 - 1,4	93
5	19,3 - 0,8	96	5	17,3 - 1,6	92
$m_{diff} = 0,46 \text{ dt/ha}$			6	16,8 - 2,1	89
			7	16,9 - 2,0	89
			8	17,4 - 1,5	92
			9	17,8 - 1,1	94
			10	17,1 - 1,8	90
			$m_{diff} = 0,80 \text{ dt/ha}$		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten har icke påverkat avkastningen i mera betydande grad. De mindre skördenedläggningar mellan dikena som erhållits, kunna ej anges som statistiskt säkra. Det större dikesavståndet synes således i årets försök med hänsyn till avkastningen ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

Djupförsök

Försöket är upplagt enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesdjup 0,60 m	19,9	100
" 0,85 m	19,6 - 0,3	98
" 1,10 m	21,2 + 1,3	107
$m_{diff} = 1,03 \text{ dt/ha}$		

De utslag för olika djup som förekommer i försöket ligger helt inom felgränserna, varför man inte kan göra något uttalande om vilket dikesdjup som vore att föredraga.

Observationer: Några skillnader i fråga om upptorkning eller bärighet mellan de prövade dikesdjupen ha ej framkommit detta år.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	42	48	33	25	31	36	49	56	72	82	55	51	580
Årets nederbörd	47	74	25	24	27	20	62	68	73	100	32	58	610

Spisbo. År 1958

Försöksvärd: Lantbr. K.J. Andersson, Spisbo, By Kyrkby

Matj.: Måttligt mullhaltig styvare mellanlera

Alt.: Styv lera

Gröda: Vall 1

Avståndsförsök

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 24 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	30,6	100	1	29,9	100
2	29,5 - 1,1	96	2	28,5 - 1,4	95
3	29,0 - 1,6	95	3	26,8 - 3,1	90
4	26,8 - 3,8	88	4	25,9 - 4,0	87
5	25,6 - 5,0	84	5	25,9 - 4,0	87
$m_{diff} = 1,23 \text{ dt hö/ha}$			6	24,6 - 5,3	82
			7	23,5 - 6,4	79
			$m_{diff} = 1,23 \text{ dt hö/ha}$		

Skördenedsättningar mellan diken ha erhållits på båda dikesavstånden. Utslagen kunna betecknas som statistiskt fullt säkra. Den något högre avkastning som det mindre dikesavståndet givit i årets försök, motsvarar ungefär den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Några skillnader i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	34	38	26	17	21	23	41	58	63	76	48	49	494
Årets nederbörd	37	61	17	22	24	29	74	28	101	76	28	43	540

Wikmanshyttan. År 1958

Försöksvärd: Wikmanshytte Bruks AB, Hedemora

Matj.: Måttligt mullhaltig mjällera

Alv: Styv lera

Gröda: Korn

<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Avståndsförsök</u>			<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	14,0	100	1	13,8	100	1	13,8	100
2	13,0 - 1,0	93	2	12,4 - 1,4	90	2	12,4 - 1,4	90
3	12,0 - 2,0	86	3	11,5 - 2,3	83	3	11,5 - 2,3	83
4	11,7 - 2,3	84	4	11,1 - 2,7	80	4	11,1 - 2,7	80
5	11,6 - 2,4	83	5	11,0 - 2,8	80	5	11,0 - 2,8	80
^m diff = 0,41 dt/ha			6	11,4 - 2,4	83	6	11,4 - 2,4	83
			7	11,2 - 2,6	81	7	11,2 - 2,6	81
			8	11,0 - 2,8	80	8	11,0 - 2,8	80
			9	11,4 - 2,4	83	9	11,4 - 2,4	83
			10	11,6 - 2,2	84	10	11,6 - 2,2	84
			^m diff = 0,51 dt/ha					

Skördenedsättningar mellan diken ha erhållits på båda dikesavstånden. Utslagen kunna betecknas som statistiskt fullt säkra. Den något högre avkastning som det mindre dikesavståndet givit i årets försök, motsvarar ungefär den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Tidigt på våren kunde en sämre upptorkning iakttagas på de långa dikesavstånden. Denna skillnad hade emellertid utjämnats vid tiden för sådden. Vid skörden kunde en något sämre bärighet konstateras på de långa dikesavstånden. För övrigt inga skillnader.

<u>Nederbörd:</u>	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	40	43	31	20	28	33	51	60	65	85	55	51	562
Årets nederbörd	44	97	33	42	14	22	68	43	69	80	24	66	596

Gävleborgs län

Sörby, Järvsö. År 1958

Försöksvärd: Hemmansägare Jonas Bertil Jonsson, Sörby, Lörstrand

Matj.: Mycket mullrik mjällig lättlera

Alv: Mjällig lättlera

Gröda: Vall II

Avståndsförsök

Dikesavstånd 10 m			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	28,0	100	1	25,0	100
2	23,9 - 4,1	85	2	21,4 - 4,6	82
3	21,2 - 6,8	76	3	20,5 - 5,5	79
4	21,3 - 6,7	76	4	20,3 - 5,7	78
5	21,0 - 7,0	75	5	19,4 - 6,6	75
$m_{diff} = 1,21$ dt hö/ha			6	18,8 - 7,2	72
			7	18,0 - 8,0	69
			8	18,1 - 7,9	70
			9	18,8 - 7,2	72
			10	18,4 - 7,6	71
			$m_{diff} = 0,94$ dt hö/ha		

Skördenedsättningar mellan dikena ha erhållits på båda dikesavstånden. Utslagen kan betecknas som statistiskt fullt säkra. Den högre avkastning som ett mindre dikesavstånd har givit i årets försök torde emellertid endast motsvara den ökade årskostnaden för denna intensivare dikning.

Observationer: Betydligt sämre upptorkning och bärighet på långa dikesavstånden kunde konstateras på våren. För övrigt har inga skillnader iakttagits.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	39	42	38	23	31	38	53	59	73	96	57	55	614
Årets nederbörd	50	54	45	23	25	20	33	42	65	72	15	44	488

Sörväna. År 1958

Försöksvärd: Hemmansägare Helmer Bodin, Sörväna, Belsbo

Matj.: Måttligt mullhaltig lättare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Vall III

Avståndsförsök

Dikesavstånd 10 m			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	26,0	100	1	26,0	100
2	23,4 - 2,6	90	2	25,7 - 0,3	99
3	22,6 - 3,4	87	3	22,6 - 3,4	87
4	21,5 - 4,5	83	4	21,8 - 4,2	84
5	21,8 - 4,2	84	5	22,1 - 3,9	85
$m_{diff} = 1,42$ dt hö/ha			6	20,6 - 5,4	79
			7	22,0 - 4,0	85
			8	21,1 - 4,9	81
			9	21,1 - 4,9	81
			10	19,4 - 6,6	75
			$m_{diff} = 1,60$ dt hö/ha		

Skördenedsättningar mellan dikena ha erhållits på båda dikesavstånden. Utslagen kunna anges som statistiskt säkra. Den högre avkastning som det mindre dikesavståndet synes ha givit i årets försök, torde emellertid endast motsvara den ökade kostnaden för denna dikning. Det större dikesavståndet kan därför med hänsyn till avkastningen sägas ha givit en tillräckligt god dränering detta år.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	33	36	29	18	22	24	43	53	56	75	42	40	471
Årets nederbörd	49	56	34	16	21	28	32	57	39	80	24	31	467

Västernorrlands län

Berg. År 1958

Försöksvärd: Lantbr. Sigvard Hansson, Berg, Docksta

Matj.: Måttligt mullhaltig molera

Alv: Molera

Gröda: Vall 1

Avståndsförsök

Dikesavstånd 20 m			Dikesavstånd 40 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	45,9	100	1	49,6	100
2	44,6 - 1,3	97	2	47,4 - 2,2	96
3	45,8 - 0,1	100	3	51,0 + 1,4	103
4	45,1 - 0,8	98	4	49,7 + 0,1	100
5	45,8 - 0,1	100	5	49,1 - 0,5	99
$m_{diff} = 2,22$ dt hö/ha			6	48,8 - 0,8	98
			7	48,3 - 1,3	97
			8	47,8 - 1,8	96
			9	46,7 - 2,9	94
			10	47,1 - 2,5	95
			$m_{diff} = 1,86$ dt hö/ha		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten har inte påverkat avkastningen i mera betydande grad. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena ange, ligga helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits några nämnvärda skördenedsättningar mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader i upptorkning eller bärighet ha inte framträtt under året.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	44	36	27	22	23	24	42	46	50	77	56	53	500
Årets nederbörd	51	72	27	17	12	10	40	19	79	67	18	75	487

Ljustorps beställe. År 1958

Försöksvärd: Lantbr. John Eriksson, Rogsta prästgård, Ljustorp

Matj.: Måttligt mullhaltig mjällig lättlera

Alv: Mjällig lättlera

Gröda: Vall 1

Avståndsförsök

I. Resultat enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 18 m	37,5	100
" " 27 m	47,4 + 9,9	126
" " 36 m	43,7 + 6,2	117
$m_{diff} = 4,55$ dt hö/ha		

II. Bandförsök

Dikesavstånd 18 m			Dikesavstånd 27 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	51,3	100	1	47,1	100
2	49,5 - 1,8	96	2	49,3 + 2,2	105
3	49,0 - 2,3	96	3	47,8 + 0,7	101
4	49,1 - 2,2	96	4	47,3 + 0,2	100
5	48,5 - 2,8	95	5	47,5 + 0,4	101
$m_{diff} = 1,14$ dt hö/ha			6	47,8 + 0,7	101
			7	48,3 + 1,2	103
			$m_{diff} = 1,02$ dt hö/ha		

<u>Dikesavstånd 36 m</u>			
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	
1	41,9	100	
2	40,8 - 1,1	97	
3	40,4 - 1,5	96	
4	40,2 - 1,7	96	
5	42,6 + 0,7	102	
6	42,6 + 0,7	102	
7	44,8 + 2,9	107	
8	44,5 + 2,6	106	
9	43,7 + 1,8	104	
10	44,3 + 2,4	106	

$m_{diff} = 1,54$ dt hö/ha

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten har icke påverkat avkastningen. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena ange, ligga helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenedsättning mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	47	43	38	24	27	28	58	53	64	86	59	63	590
Årets nederbörd	56	59	31	25	14	21	48	33	39	119	24	59	528

Stornäset. År 1958

Försöksvärd: Stornäsets jordbruk, Alnö

Matj.: Något mullhaltig mo

Alv: Mo

Gröda: Vall f

<u>Avståndsförsök</u>							
<u>Dikesavstånd 18 m</u>				<u>Dikesavstånd 36 m</u>			
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal		Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	
1	50,6	100		1	54,6	100	
2	51,2 + 0,6	101		2	55,4 + 0,8	101	
3	49,4 - 1,2	98		3	59,3 + 4,7	109	
4	47,9 - 2,7	95		4	55,6 + 1,0	102	
5	44,8 - 5,8	89		5	55,3 + 0,7	101	
$m_{diff} = 1,96$ dt hö/ha				6	52,6 - 2,0	96	
				7	52,3 - 2,3	96	
				8	54,1 - 0,5	99	
				9	54,6 + 0,0	100	
				10	56,4 + 1,8	103	
				$m_{diff} = 3,75$ dt hö/ha			

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten har icke påverkat avkastningen i mera betydande grad. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena ange, ligga i stort sett inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon nämnvärd skördenedsättning mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: På våren kunde en sämre upptorkning och bärighet konstateras på de långa dikesavstånden. Senare ha inga skillnader framträtt.

<u>Nederbörd:</u>	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	38	32	28	21	23	28	47	45	49	83	61	53	508
Årets nederbörd	48	90	18	27	11	20	41	38	65	78	14	45	495

Jämtlands län

Rödningsberg. År 1958

Försöksvärd: Hemmansägare Nils Jonsson, Rödningsberg, Trångsviken

Matj.: Mullrik moränlättilera

Alv: Moränlättilera

Gröda: Korn

Dikesavstånd 18 m			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	12,7	100	1	13,8	100
2	11,3 - 1,4	90	2	10,7 - 3,1	78
3	9,6 - 3,1	76	3	9,0 - 4,8	65
4	10,2 - 2,5	80	4	8,2 - 5,6	59
5	10,4 - 2,3	82	5	8,5 - 5,3	62
$m_{diff} = 0,93 \text{ dt/ha}$			6	8,9 - 4,9	64
			7	8,8 - 5,0	64
			8	8,5 - 5,3	62
			9	9,9 - 3,9	72
			10	9,8 - 4,0	71
			$m_{diff} = 1,97 \text{ dt/ha}$		

Skördenedsättningar mellan dikena ha erhållits på båda dikesavstånden. För det mindre avståndet är skördepressionen statistiskt säker. Den högre avkastning som det mindre dikesavståndet givit i årets försök, motsvarar ungefär den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Genom den senare upptorkningen på de långa dikesavstånden blev vårsådden försenad cirka fjorton dagar. Bärigheten har under hösten varit god, och några skillnader mellan de olika dikesavstånden ha ej kunnat märkas.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	28	32	31	21	27	21	39	54	65	79	46	38	481
Årets nederbörd	32	33	11	9	14	15	41	62	58	42	22	89	428

Tavnäs. År 1958

Försöksvärd: Arrendator Gunnar Häggström, Tavnäs

Matj.: Mullrik moränlättilera

Alv: Moränlättilera

Gröda: Korn

Dikesavstånd 18 m			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	8,7	100	1	8,9	100
2	9,3 + 0,6	107	2	8,6 - 0,3	97
3	9,9 + 1,2	114	3	9,1 + 0,2	102
4	10,1 + 1,4	116	4	8,6 - 0,3	97
5	10,0 + 1,3	115	5	8,2 - 0,7	92
$m_{diff} = 0,84 \text{ dt/ha}$			6	7,1 - 1,8	80
			7	8,2 - 0,7	92
			8	8,7 - 0,2	98
			9	9,0 + 0,1	101
			10	8,5 - 0,4	96
			$m_{diff} = 0,98 \text{ dt/ha}$		

Grödan var svag och ojämn. Något klart samband mellan dräneringsintensitet och avkastning kan ej konstateras. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena ange, ligga helt inom felgränserna.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	32	34	32	21	25	22	42	56	65	78	48	42	497
Årets nederbörd	26	49	19	15	25	31	38	71	56	62	40	74	506

Västerbottens län

Norrlands Lantbruksförsöksanstalt Rönkäsdalen, År 1958

Matj.: Måttligt mullhaltig finmo

Alv: Mjällig finmo

Gröda: Raps till ensilage

Avståndsförsök

Dikesavstånd 20 m			Dikesavstånd 40 m		
Parc. nr från dike	Skörd h.ske/ha ^{x)}	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd h.ske/ha	Rel. tal
1	32,3	100	1	32,8	100
2	32,5 + 0,2	101	2	32,4 - 0,4	99
3	33,2 + 0,9	103	3	32,2 - 0,6	98
4	33,2 + 0,9	103	4	31,2 - 1,6	95
5	33,0 + 0,7	102	5	31,4 - 1,4	96
^m diff = 0,99 h.ske/ha			6	31,5 - 1,3	96
			7	31,7 - 1,1	97
			8	31,8 - 1,0	97
			9	31,5 - 1,3	96
			10	31,6 - 1,2	96
			^m diff = 0,53 h.ske/ha		

En liten skördedepression mellan dikena har erhållits på det långa dikesavståndet. Tendens till statistiskt säkert utslag föreligger. Den något högre avkastning som det mindre dikesavståndet synes ha givit, motsvarar emellertid ej den ökade kostnaden för denna dikning. Det större dikesavståndet kan därför med hänsyn till avkastningen detta år sägas ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Före sådden kunde mindre skillnader i upptorkning konstateras, i det att den tätare dikningen torkade upp snabbare än 40 meters dikningen. Vid tiden för sådden hade dessa olikheter utjämnats. Några bärighetsskillnader ha ej framträtt detta år.

Djupförsök

Gröda: Raps till ensilage

Dikesdjupet vid parcell 1 är 1,2 meter. Det minskar därefter kontinuerligt till 0,5 meter vid parcell 8. I försöket ingår 2 upprepningar. Dikesavståndet är 18 meter.

Parc. nr	Dikesdjup m	Skörd h.ske/ha	Rel. tal
1	1,2 m	39,5	100
2		37,7 - 1,8	95
3		35,7 - 3,8	90
4		35,2 - 4,3	89
5		33,3 - 6,2	84
6		32,2 - 7,2	82
7		31,7 - 7,8	80
8	0,5 m	31,0 - 8,5	78
^m diff = 1,46 h.ske/ha			

Skörden minskar med avtagande dikesdjup. Utslaget kan betecknas som statistiskt säkert.

Observationer: Några skillnader i upptorkning eller bärighet vid olika dikesdjup ha ej framträtt under året.

Avstånds- och såtidförsök

Gröda: Raps till ensilage

I försöket ingår 2 dikesavstånd 20 och 80 meter, samt 4 såtider.

Sätiderna har bestämts enl. följande grunder:

Såtid A förlägges till en tidpunkt då det minsta avståndet är upptorkat och våren är så långt framskriden, att det är möjligt att börja så.

Såtid B, C, och D följer med 5 dagars mellanrum. Vid ogynnsam väderlek, den efter 5 dagar första lämpliga dag för sådd.

Bräkningen har skett i direkt samband med sådden.

x) 1 h.ske/ha = 100 skördeenheter per hektar.

H. skö/ha				
Dikes- avstånd	Såtid			
	A 2/6	B 7/6	C 12/6	D 17/6
20 m	48,8	47,2	46,2	43,5
80 m	45,9	47,4	45,4	42,3
Rel. tal				
20 m	100	97	95	89
80 m	100	103	99	92

Som synes har första såtiden givit den högsta skörden på 20 meters dikningen, medan den andra såtiden givit bästa resultatet på den extensivare dikningen. Detta resultat är också att förvänta, eftersom den första såtiden bestämmes så, att 20 meters dikningen är i lämpligt upptorkningsstadium för sådd. Skillnaden i skörd mellan de prövade kombinationerna är emellertid liten i förhållande till försöksfältets storlek. Utslaget kan inte betecknas som signifikant.

Observationer:

Såtid	Brukning o. sådd	Uppkomst	Skörd
A	2 juni	12 juni	14 okt.
B	7 juni	17 juni	14 okt.
C	12 juni	20 juni	14 okt.
D	17 juni	25 juni	14 okt.

Under hela vårperioden t.o.m. tiden för första sådd var såväl upptorkning som bärighet betydligt sämre på 80 meters avstånden än på den tätare dikningen. Vid övriga såtider var skillnaderna obetydliga. Några olikheter i bärighet vid tiden för skörd och höstplöjning ha ej framträtt. Stocklöpningen hade den högsta frekvensen på parcellerna med den första såtiden. Detta kommer till uttryck i nedanstående tabell, som anger resultatet av den botaniska analysen av växtmaterialet.

	Stjälk %	Blad %	Frukt %
A	59,0	38,8	2,2
B	43,4	56,6	-
C	31,3	68,7	-
D	29,8	70,2	-

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	juni.	juli.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	58	49	35	27	31	32	38	47	48	77	59	63	564
Årets nederbörd	59	37	32	19	27	9	33	17	85	65	28	81	486

Strandfors. År 1958

Försöksvärd: Hemmansägare Artur Andersson, Strandfors, Änaset

Matj.: Mullrik mjällig finmo

Alv: Mjällig finmo

Gröda: Korn

Avståndsförsök					
Dikesavstånd 18 m			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	36,7	100	1	37,7	100
2	35,0 - 1,7	95	2	35,9 - 1,8	95
3	35,9 - 0,8	98	3	35,0 - 2,7	93
4	34,5 - 2,2	94	4	31,8 - 5,9	84
5	33,8 - 2,9	92	5	31,5 - 6,2	84
$m_{diff} = 1,60 \text{ dt/ha}$			6	31,2 - 6,5	83
			7	29,7 - 8,0	79
			8	28,6 - 9,1	76
			9	30,1 - 7,6	80
			10	29,1 - 8,6	77
			$m_{diff} = 2,52 \text{ dt/ha}$		

Skördenedsättningar mellan dikena ha erhållits på båda dikesavstånden. Vid' det större avståndet är skörde-depressjonen betydande och statistiskt säker. Med de utslag som erhållits i årets försök, synes det mindre dikesavståndet vara att föredraga.

Observationer: Några skillnader i upptorkning eller bävighet mellan de olika dikningarna ha ej framträtt under året.

Nederbörd:	* nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	49	44	32	24	27	30	33	41	41	70	63	62	516
Årets nederbörd	63	36	25	42	25	14	66	39	71	29	12	71	493

Norrbottens län

Kukkola. År 1958

Försöksvärd: lantbr. Viktor Spolander, Kukkola, Lemkärr

Matj.: Mulljord

Alv: Lerig Mo - mjäla

Gröda: Korn

Avståndsförsök

Dikesavstånd 20 m			Dikesavstånd 40 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	14,3	100	1	19,2	100
2	13,6 - 0,7	95	2	18,7 - 0,5	97
3	12,2 - 2,1	85	3	20,1 + 0,9	105
4	11,4 - 2,9	80	4	19,6 + 0,4	102
5	12,3 - 2,0	86	5	19,1 - 0,1	99
$m_{diff} = 1,44 \text{ dt/ha}$			6	18,9 - 0,3	98
			7	17,9 - 1,3	93
			8	16,7 - 2,5	87
			9	17,3 - 1,9	90
			10	18,5 - 0,7	96
			$m_{diff} = 1,26 \text{ dt/ha}$		

Mindre skördedepressioner mellan dikena ha erhållits på båda dikesavstånden. Dessa kunna dock ej anges som statistiskt säkra. Med de utslag som erhållits i årets försök synes det större dikesavståndet ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan de olika dikningarna i fråga om upptorkning eller bärlighet ha ej iakttagits under året.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	57	43	39	32	29	33	33	42	48	57	62	58	533
Årets nederbörd	79	42	21	31	15	33	57	26	118	41	8	39	510

Unbyn. År 1958

Försöksvärd: Bröderna Larsson, Unbyn

Matj.: Mullrik Lerig mjäla

Alv: Lerig mjäla

Gröda: Vall II

Avståndsförsök

Dikesavstånd 20 m			Dikesavstånd 40 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	56,8	100	1	61,3	100
2	56,0 - 0,8	99	2	59,5 - 1,8	97
3	53,5 - 3,3	94	3	62,5 + 1,2	102
4	53,2 - 3,6	94	4	60,5 - 0,8	99
5	51,3 - 5,5	90	5	61,3 + 0,0	100
$m_{diff} = 2,38 \text{ dt hö/ha}$			6	61,8 + 0,5	101
			7	63,8 + 2,5	104
			8	63,3 + 2,0	103
			9	64,5 + 3,2	105
			10	63,5 + 2,2	104
			$m_{diff} = 3,05 \text{ dt hö/ha}$		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten har icke påverkat avkastningen i mera betydande grad. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena ange, ligga helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon nämnvärd skördenedsättning mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan de olika dikningarna i fråga om upptorkning eller bärlighet ha ej iakttagits under året.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	41	31	28	23	21	30	31	36	53	60	49	46	449
Årets nederbörd	79	42	21	31	15	33	57	26	118	41	8	39	510

Vittjärvsgården. År 1958

Försöksvärd: Norrbottens Läns yrkesskola för jordbruk, Vittjärv

Majt.: Myllrik mjällig mo

Alu: Mjällig mo

Gröda: Vall 1

Avståndsförsök

Dikesavstånd 20 m			Dikesavstånd 40 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	37,5	100	1	35,5	100
2	36,9 - 0,6	98	2	34,5 - 1,0	99
3	36,0 - 1,5	96	3	36,2 + 0,7	102
4	35,6 - 1,9	95	4	36,3 + 0,8	102
5	37,8 + 0,3	101	5	38,1 + 2,6	107
$m_{diff} = 0,97$ dt hö/ha			6	38,7 + 3,2	109
			7	37,9 + 2,4	107
			8	37,0 + 1,5	104
			9	38,0 + 2,5	107
			10	38,8 + 3,3	109
			$m_{diff} = 1,98$ dt hö/ha		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten har inte påverkat avkastningen. De mindre utslag i olika riktningar som skördvärdena ange, ligga helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenssättning mellan diken, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt detta år.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	41	31	28	23	21	30	31	36	53	60	49	46	449
Årets nederbörd	32	54	25	21	30	21	61	62	89	60	9	56	520

SAMMANSTÄLLNING AV FÖRSÖKSRESULTATEN.

För att underlätta en överblick av årets försöksresultat lämnas en kort sammanfattning av resultaten i de försök som skördats som bandförsök, vilket är huvudparten av avståndsförsöken. Djupförsöken äro ej av så stort antal, att en sammanställning av resultaten för ett enskilt år är motiverad.

Skörderesultaten.

Med ledning av skördenedsättningens storlek mellan dikena har såsom av det föregående framgått för varje försök gjorts en jämförelse mellan skördens värde och dikningskostnaden vid varierande dikesavstånd. Därvid klarlägges om en ökning eller minskning av det prövade dikesavståndet är ekonomiskt motiverad med hänsyn till årets avkastningsresultat.

Vid denna jämförelse har skördeenheten satts ett värde av 35 öre och årskostnaden per meter grenledning beräknats till 10 öre. Förutsättningarna för denna beräkning av årskostnaden ha varit att anläggningskostnaden per meter grenledning uppgår till 1:60 kronor, att amorteringstiden är 30 år och räntesatsen 5%.

De resultat som dessa beräkningar givit, ha sammanställts i tabell 1. I försöken ingår i regel det dikesavstånd, som normalt användes vid täckdikning på ifrågavarande jord, i tabellen betecknat "enkelt dikesavstånd" samt därjämte även ett avstånd, som är dubbelt så stort som detta, vilket betecknats med "dubbelt dikesavstånd".

Grupp 1. Antalet fall där ett mindre dikesavstånd än det "normala" med hänsyn till skördenedsättningens storlek synes önskvärt.

Grupp 2. Antalet fall där ett större dikesavstånd än det "normala" synes ge en tillräckligt god dränering.

Grupp 3. Antalet fall där ett större dikesavstånd än dubbla det "normala" synes ge en tillräckligt god dränering.

Tabell 1.

Grödor	"ENKELT DIKESAVSTÅND"			"DUBBELT DIKESAVSTÅND"	
	Antal försök	Grupp 1	Grupp 2	Antal försök	Grupp 3
Höstsådda	5	0	3	5	3
Vårsådda	37	2	17	34	13
Vallar	26	2	15	26	11
Summa	68	4	35	65	27
Procent		6	51		41

Såsom framgår av tabellen har under rubriken "enkelt dikesavstånd", där antalet försök sammanlagt är 68, för samtliga grödor endast i 4 fall erhållits så stor skördenedsättning mellan dräneringsledningarna, att en minskning av dikesavståndet skulle vara motiverad. I c:a 50% av fallen synes det möjligt med en ökning av avståndet. Ser man på försöksresultaten under rubriken "dubbelt dikesavstånd" finner man, att en ytterligare ökning av avståndet synes möjlig i omkring 40 procent av fallen.

De resultat som erhålles i försöken beror dels på utgångsläget vid grödans start och dels på förhållandena under själva växttiden.

Väderleken var under hösten 1957 mycket ogynnsamm med hög nederbörd. Sådd av höstsäd kunde blott ske i begränsad omfattning. Detta visar sig i att endast 5 försök burit höstsådda grödor.

Våren var sen och inom vissa områden nederbördsrik. De styva lerorna i t.ex. nordvästra Skåne torkade ej upp förrän i slutet av maj. Utgångsläget för grödan kan därför sägas ha varit mindre gott.

Relativt gynnsamt väder under försommaren utjämnade emellertid variationer i grödan till följd av ojämn brukning. Stråsåden utvecklades under juni och juli mycket kraftigt vegetativt. Den höga nederbörden under juli började åter fylla markprofilen och ge sig tillkänna som vattenövermättnad i matjorden. Vårsådesgrödor såsom korn, havre och ärter började på leror med låg genomsläpplighet att lida starkt av den höga nederbörden. Särskilt kornet visade sig känsligt och blev ofta helt dödat och angripet av sotsvampar. Man kunde se dessa partier som mörkare områden i fälten, då kornet gick till mognad. Utslagen i vårsådesgrödorna härrör till största delen från depressioner, som uppkommo under denna period.

Den första skörden på vallarna utvecklades under gynnsamt väder och visade inga större utslag. Återväxten kom däremot liksom stråsåden att lida starkt av vätan under juli - augusti. Särskilt på mjällerorna kunde endast en intensiv dikning bibehålla växtkraften. Beståndet gulnade och gav stora skördepressjoner vid större dikesavstånd. Under den gynnsamma hösten skedde en återhämtning och beståndet antog en friskare grön färg.

Upptorkning och bärighet.

Bedömningen av dräneringsbehovet får således ej ske enbart med hänsyn till avkastningen, eftersom alla effekter av dräneringen icke registreras i grödan. I tabell 2 har därför gjorts en sammanställning av observationer rörande upptorkningen under våren och bärigheten i samband med skörd och höstplöjning.

Tidigt under våren kan man i regel konstatera en skillnad i upptorkning mellan "enkelt" och "dubbelt" dikesavstånd, såvida icke nederbörden varit särskilt låg. Skillnaderna har emellertid ofta utjämnats till tiden för ett normalt vårbruk. Tabell 2 anger om några olikheter i upptorkning kunnat observeras mellan "enkelt" och "dubbelt" dikesavstånd vid denna tidpunkt. I fråga om bärigheten gäller jämförelsen vid tiden för skörd och höstplöjning.

Tabell 2.

Tabellen anger det antal fall, då någon skillnad i upptorkning respektive bärighet ej observerats mellan "enkelt" och "dubbel" dikesavstånd.

a) Upptorkning vid tiden för ett normalt värbruk.

Gröda Antal försök Därav med ingen skillnad
 i upptorkning.

Höstsådda	5	5
Vårsådda	35	25
Vallar	<u>26</u>	<u>18</u>
Summa	66	48
Procent		72

b) Bärighet vid skörden.

Gröda Antal försök Därav med ingen skillnad
 i bärighet.

Höstsådda	5	5
Vårsådda	35	28
Vallar	26	25

c) Bärighet vid höstplöjningen.

Antal försök Därav med ingen skillnad
 i bärighet.

5	5
35	31
13	12

Det framgår av tabellen, att det i c:a 3/4 av fallen ej observerats några nämnvärda skillnader i upptorkning vid tiden för ett normalt värbruk. Observationerna i vallar och höstsådda grödor äro något osäkrare än i vårsådda grödor, där man under tillbrukningen för sådd har tillfälle att göra noggranna observationer.

Då det gäller bärigheten, så blev denna under regnperioden juli - augusti ytterligt låg på många jordtyper till följd av vattenövertäckning i matjorden. Stora skillnader förelåg mellan olika dikningsintensiteter. Vallskörden hann dock i stort sett genomföras innan marken blöts upp. Några olägenheter genom dålig bärighet vid vallskörden har ej heller rapporterats. Vid stråsädesskörden, som på grund av den sena mognaden inte påbörjades förrän under senare delen av september, hade bärigheten till stor del hunnit återställas efter en period med låg nederbörd. På de fåtal försök med höstsäd rapporterades således inga skillnader i bärighet mellan olika dikningsintensiteter.

På flera av de vårsådda försöken förelåg dock särskilt i de västra delarna av landet dålig bärighet och det "dubbla" dikesavståndet medförde olägenheter såväl vid skörden som höstplöjningen.

	sid
Inledning	1
Väderleken under år 1958	2
Resultat av enskilda försök	5
<u>Stockholms län</u>	
Krogsta	avst. 5
<u>Uppsala län</u>	
Gamla Uppsala prästgård	avst. 6
Håga	" 6
Lövsta	" 7
Marsta	avst. o. djup. 7
<u>Södermanlands län</u>	
Edeby	avst. 9
Fåholm	djup. 9
Humlekärr	avst. 10
Törsta	" 10
<u>Östergötlands län</u>	
Fullerstad	avst. 12
Hageby	djup. 12
Ingelstads gård	avst. 13
Stora Greby	" 13
Vänge Södergård	" 14
Västerby	avst. o. djup. 14
<u>Jönköpings län</u>	
Lidhult	avst. 16
Åby	" 16
<u>Kronobergs län</u>	
Persgård	djup. 17
Mörnsborg	avst. 17
Ingelstads lantm. skola	" 18
Ryssby lantm. skola	" 18
<u>Kalmar län</u>	
Ekerum	avst. 19
Valstad	" 19
Vindö	" 20
<u>Gotlands län</u>	
Lövsta	avst. 21
<u>Blekinge län</u>	
Hammarby	avst. 22
<u>Kristianstads län</u>	
Åsås	avst. 23
Ttranarp	" 23
Övragård	" 24
<u>Malmöhus län</u>	
Bulstofta	avst. 25
Lönhult	" 25
Nybo gård	" 26
Rosendal	djup. 26
Svenstorp	avst. 27
Säbyholm	avst. o. djup. 27
<u>Hallands län</u>	
Plönninge	avst. 29
<u>Göteborgs- och Bohus län</u>	
Bro	avst. 30
Ledum	" 30
Skär	" 31
Tingvall	" 31
<u>Älvsborgs län</u>	
Forstena	avst. o. djup. 33
Glysbyn	avst. 33

Innehållsförteckning.

	sid
Skerrud	djup. 34
Säby	avst. 34
<u>Skaraborgs län</u>	
Djupedal	djup. 36
Frugården	avst. 36
Gammaltorp	" 37
Gunnarstorp	" 38
Lanna	djup. 39
Lanna komb. dikning o. sätid	39
Maggegården	avst. 40
Marieholm	djup. 41
Stensfält	avst. 41
Stommen	" 42
Sunnersbergs prästgård	" 42
Tyskagården	" 43
Vrå Nolgården	avst. o. djup. 43
Vrå Nolgården standikning	44
Värings prästgård	djup. 44
Värsås prästgård	avst. 45
<u>Värmlands län</u>	
Apertin	avst. 46
Hillringsberg	avst. o. djup. 46
Kvarntorp	avst. 47
Lindesnär	" 47
Norberg	" 48
Uddeholm	avst. o. djup. 48
<u>Örebro län</u>	
Askersundsby	avst. 50
Falkenä	" 50
Klockhammar	" 51
<u>Västmanlands län</u>	
Väster-Säby	avst. 52
<u>Kopparbergs län</u>	
Kloster	avst. o. djup. 53
Spisbo	avst. 53
Wikmanshyttan	" 54
<u>Gävleborgs län</u>	
Sörby, Järvsö	avst. 55
Sörväna	" 55
<u>Västernorrlands län</u>	
Berg	avst. 56
Ljustorps boställe	" 56
Stornäset	" 57
<u>Jämtlands län</u>	
Rödningsberg	avst. 58
Tavnäs	" 58
<u>Västerbottens län</u>	
Röbäcksdalen	avst. 59
Röbäcksdalen komb. dikning o. sätid	59
Strandfors	avst. 60
<u>Norrbottnens län</u>	
Kukkola	avst. 62
Unbyn	" 62
Vittjärvsgården	" 63
Sammanställning av försöksresultaten	64